

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20
za Nemčijo celoletno " 28.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " 12.—
za četrt leta " " 6.—
za en mesec " " 2.—
V upravi prejemam mesečno K 1.80

SLOVENECE

== Inserati: ==
Enostolpna petilvrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primoren popust.

Poslano in rekl. notice:
enostolpna petilvrsta (72 mm)
30 vinarjev.

== Izhaja: ==
vsak dan, izvenredni nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopis se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ograke poštne
bran. račun št. 26.511. — Upravištkega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 16 strani.

Možje in otroci.

Novica, ki smo jo na uvodnem mestu objavili v sredo, je vzbudila veliko zanimanja po vsem našem jugu. V naših vrstah je zavladalo veliko veselje, in to lahko povdarimo takoj, da nikakor ne iz strankarskih ozirov, marveč zato, ker pomenja ustanovitev Slovensko-hrvatskega kluba za našo domovino in za napredek našega naroda velik napredek na vse strani. Ne zdidi se nam pa umestno veliko pisati o ti reči, ker zborniške skupine nimajo svoje cene v zunanjem lesku, marveč edinole v svojem delu. Bilo bi pa abotno danes razglabljati, kaj bo vse novi klub naredil. Ko bi to tudi vedeli in ko bi imeli preroškega duha, bi vendar le molčali, ker bi bilo naravnost neodpusno opozarjati nasprotnike, na kaj naj se pripravijo. Naša stranka zaupa svojim poslancem; to je za nas dovolj. Mi vemo, da so si svesti svoje velike odgovornosti; zato se nam pa splošno ne zdi umestno, da bi jim glede na njihovo delo stavili kakršnekoli ovire. To pa pač lahko rečemo, da ko bi bila naša stranka v tem oziru brez discipline, bi se ravno z našega ožjega strankarskega stališča sempatja kdo utegnil izpodtikati nad tem, da so v Slovensko-hrvatskem klubu osebe, ki se nikakor ne morejo šteti k naši stranki.

Tako je! Povdarjamo pa, da je izključeno, da bi se kdo upal s kako svojo filozofijo na dan, ker je ravno disciplina in zaupanje do poslancev tako močno, da bi se takemu morebitnemu nezadovoljstvu brž zaprla usta. Pri »Narodu« in »Jutru« seveda tega stališča ne poznajo in ravno to je za njihovo lastno stranko najslabše. Kdo pa more pri njih še sprejeti kak varen mandat, če ni nobeno trenutje varen, da ne planejo na denj? Ali res niso v stanu v nobeni javni reči pokazati malo objektivnosti? Vsaj v važnih rečeh naj bi nekoliko skrili svojo otročjo naravo, in naj bi ne posnemali povsod purana, ki se ujezi, ko zagleda rdečo junjo.

Pristop dr. Rybaža in dr. Gregorina k Slovensko-hrvatskemu klubu jih jezi. Na naše izrečno vprašanje smo dobili

z Dunaja natančen odgovor, da teh dveh, kakor tudi Istranov ni nihče pregovarjal. Razmere so same dovolj jasno govorile; razvile so se enostavno tako, da bi bila dr. Rybaž in dr. Gregorin osamljena, ko bi ne bila zvršila, kar sta moško tudi storila. V Ljubljani je lahko pisariti. »Narodovi« in »Jutrovi« liberalci nimajo nobene odgovornosti, nimajo težkih skrbi, ki tarejo glavo poslancu tako važne postojanke, kakor je Trst. Zato pa lahko brez premisleka udrihajo in zabavljajo. Najlepši dokaz, komu je to zabavljanje všeč, so nemško-nacionalni listi, in ko bi imela ta gonja kak uspeh, bi se temu iz srca smejali šovinistični Lahi in Nemci.

Mi nismo tako nespametni, da bi iz pristopa dr. Gregorina in dr. Rybaža v Slovensko-hrvatski klub izvajali kake posebne posledice. Ljudje božji pri liberalcih, imejte no pamet! Ali mislite, da sta dva izkušena politika kar čez noč zatajila vso svojo preteklost? Ali mislite, da je z njunim vstopom v klub prenehala njuna, od vas samih priznana velika razboritost in trezna previdnost? Z daljave gledamo na Dunaj in ne vemo podrobnosti, ki so se zgodile. To pa vemo vkljub temu, da pri ustanovitvi Slovensko-hrvatskega kluba ni govorilo prav nobeno čuvstvovanje, nobena strast, marveč zgolj trezen, hladni razum pri naših in drugih. S pametjo se krega, kdor ta korak pobija in inteligenco izkušenih mož ubija s slepo, omejeno strastjo. Inteligenca naših liberalcev je vendarle globoko padla, da je to mogoče.

Umevamo, da jim gre za ljubljanskega zastopnika, ki je zdaj osamljen. Toda to pač lahko izračuna vsako politično dete, da bo po taki poti njegova osamljenost od dne do dne večja, kar gotovo ne bo v korist ljubljanskim liberalnim volivcem in stranki. Smešno se nam zdi, da moramo svojim nasprotnikom dajati nasvete. A naj bo: Taktika slovenskih liberalcev glede na državni zbor bi morala gledati na to, da olajša, kar se da, presneto težko stališče dr. Ravniharju. Po taki poti, kakor delata »Narod« in »Jutro«, se pa pride v popolnoma nasprotno smer. Dunajska zbornica ni kaka ljubljanska oštarija in dunajska politika ni »Narodovo« ali »Jutrovo« uredništvo. Kar se je zgodilo, je zahtevala lo-

gika vestnega, moškega prepričanja. Kakor vse kaže, je pri nas človeku, ki ne stoji v naši stranki, sploh nemogoče, da bi tudi na najodgovornejšem mestu mogel kazati svoje trezno, moško prepričanje. Liberalna gonja ubija značaje. Stranka, ki to trpi, si je sama zapisala svojo obsodbo. Žalostna epizoda v našem političnem razvoju, ki v nji ubijata »Narod« in »Jutro« moža, ki sta njim morda bližja nego nam, more le pospešiti izvršitev te obsodbe.

Istra in hrvaško-slovenski klub.

P u l j, 20. julija 1911.

Vest o ustanovitvi Hrvaško - slovenskega kluba, morda ne bo noben z večjim veseljem pozdravil, kakor istrski Hrvatje in Slovenci. In kako tudi ne! Saj so se ljudski zastopniki Istre zvezali z najmočnejšim jugoslovanskim klubom, v katerem delujejo zastopniki Vseslovenske Ljudske Stranke, združeni z dalmatinskimi pravaši. To je bila edina prava pot, po kateri bo mogoče uspešno delovanje za blagor hrvaškega in slovenskega naroda v Istri, ki bije na jugu ljut boj proti krutemu laškemu in ne v zadnji vrsti tudi nemškemu narodnemu sovražniku, kateri mu odreka vsako tudi najmanjšo pravo do obstoja. To je bila želja istrskih Slovanov. In če so se istrski ljudski zastopniki druge ljudske zbornice odločili k temu edino pravemu koraku, so ti ugodili želji svojih volilcev, kateri vidijo v tem, ko se gre istrskim Hrvatom in Slovencem za biti ali nebiti, edino pot v doseg svojih gospodarskih in kulturnih zahtev. Upravičeno je upanje, da bo ta močna Zveza na Dunaju tudi na deželno politiko blagodejno vplivala. Živel Hrvatsko - slovenski klub, ki daje istrskim Slovanom up, da se bo potem njega tudi njim izvojevala enakopravnost v gospodarskem in kulturnem oziru!

Dr. Tavčarju peša spomin.

Dr. Tavčar se hitro stara — tako se vidi iz njegovih govorov in »Narodovih« notic, v katerih rešuje liberalni »protestni shod«, ki je doživel tako strahovito blamažo. V »Narodu« je oče političnega bojkota na Kranjskem dr.

Ivan Tavčar spisal članek »Kako daleč še?« Tisti dr. Tavčar, ki je proglasil načelo: »Klerikalcu knof, liberalcu groš«, sedaj v »Narodu« naivno vprašuje: »Vprašamo pa te klerikalne poštenjake, kdaj je dr. Tavčar, ki je najstarejši odbornik kranjske dežele, nagnal kakega človeka iz pisarne samo zato, ker je bil klerikalec?!« — Kako hitro se oče političnega bojkota zna skriti za — liberalnega advokata. Gesla »Liberalcu groš« se namreč vsi liberalni advokati strogo in vljudno drže, kadar je treba sprejemati v liberalnih pisarnah klerikalne stranke in ni bil ne dr. Tavčar in ne kak drug liberalni advokat, ki bi kedaj kakega človeka iz odvetniške svoje pisarne nagnal samo zato, ker je bil klerikalec. Ali pa ve dr. Tavčar, kako so celo po zadnjih ljubljanskih občinskih volitvah izvestne narodne dame, katere on jako dobro pozna, pridigovale in izvajale bojkot proti raznim obrtnikom, trgovcem in drugim. Ali ve dr. Tavčar — vpraša naj svojo gospo — kdo je pismono dal »Domovini« nalog, kako in katere naj se bojkotira. Pa se zavija dr. Tavčar v bele odeje, ako se končno vendar enkrat na napredne nasilnosti odgovori tudi od naše strani. Vpraša naj dr. Tavčar dr. Windischerja, kako je ne davno ta gospod nekemu trgovcu namigaval z »Narodovim« bojkotom in kako je nato kmalu priobčil »Narod« napad na dotično tvrdo. Ali hočete, da navedemo vse, ki so leta in leta bojkotirali naše ljudi, ali hočete, da vam dokažemo, da je pri gospodstvu liberalne klike na magistratu ravno bojkot bil edino njeno sredstvo? In taki ljudje se sedaj pritožujejo, če se s političnim bojkotom ruši njihov terorizem, vpijejo, ker se liberalni pristaši več ne morejo mastiti s svojim strankarstvom, kakor so to delali na škodo deželi in mestu leta in leta. In ali ve dr. Tavčar, kako je pred leti on predlagal v deželnem odboru disciplinarno preiskavo proti dr. Vinko Gregoriču samo zato, ker je bil sotrudnik »Slovenskega lista«, ali je že pozabil na to, kako je odjedel kruh dr. Ivanu Robidi, takoj na to, ko je ta nehal biti njegov politični somišljenik, kako se je pod njegovo vsegamogočnostjo in vplivom v deželnem

LISTEK.

Kritika in naša umelnost.

Komentar.

Prej, ko se podam v boj z levi, opičami in komarji in tako v nevarnost, da me te zveri raztrgajo ali vsaj prav počteno opikajo, naj povem tu prav na kratko mično, našim velikim otrokom zelo primerno Andersenovo »pravljico o cesarjevem nevidnem oblačilu.«

Evo je!

V davnih, davnih dneh je živel cesar, ki se je neizmerno rad lišpal in ves dan menjaval najdragocenejša oblačila. Zaznavši o tej cesarjevi gizdavosti, podala sta se nekoč k njemu dva navihanca ter mu natvezila, da znata tkati nepopisno krasno tkanino za oblačila, a ta tkanina da je bedakom nevidna. Cesar v svoji gizdavosti ves vesel tega poročila, nakazal je navihancema takoj bogat predujem, obenem pa jima naročil, da mora biti oblačilo izgotovljeno do tega in tega dne za to in to slavnost, na kateri se hoče v tem čudovitem oblačilu pokazati svojim podanikom. In nestrpen je tudi bil ta cesar. Že nekaj dni po danem naročilu poslal je k tkalcema svojega prvega ministra, da pogleda in

mu poroča kako kaj delo napreduje. Kako pa se je minister prestrašil, ko je prišel k tkalcema, videl ju pri marljivem tkanju ob statvi, a tkanine ni videl nikjer. »Sem li res bedak?« mislil si je na tihem. »Ne, to ne sme biti; ves svet bi me zasmehoval in cesar bi mi celo odvzel dostojanstvo.« In hvalliti je začel na vse pretege krasni izdelek. Novica o bedakovem nevidnem cesarjevem oblačilu raznesla pa se je po vsem cesarstvu in na dan slavnosti privrelo je ljudstvo iz vseh krajev v prestolico. In ko se je cesar, oblečen v prazen nič podal v spremstvu svojih dvornikov med ljudstvo, je ljudstvo vsklikalo in se divilo krasnemu cesarjevemu oblačilu. Lepo vas prosim! Kdo pa naj bi tudi priznal svojo neumnost in se dajal javnosti v zasmeh?

Tako je bilo za časa gizdavih cesarjev. Kako pa je danes?

Nekoč se je bilo zbralo na povabilo slavnega ocenjevalca umetnin in ljubljence vseh devetih muz dokaj naše gospode v tukajšnjem umetniškem paviljonu k predavanju o »umetnosti«. Tudi jaz sem se podal tja, ne sicer iz ukaželjnosti — in naša gospoda najbrže tudi ne — pač pa zato, da bi se mi ne mogla očitati nebriznost za našo v tujini toli oboževano, a doma do tedaj prezirano in teptano umetnost.

Ko smo se nekoliko izprehodili po

razkošno z lavorjem in drugim sočivjem okrašenih prostorih umetniškega paviljona ter si ogledali po koruznih vrečah razobešene umotvore in diletantske kiče, zbrali smo se v gručo in gospod predavatelj je pričel približno takole:

Slavna gospoda! Ni še dolgo, kar so se vrnili naši umetniki, širitelji naše kulture, venčani z lavoriko, iz tujine na domačo grudo med svoje rojake v nadi, da jih bo naposled začela upoštevati tudi njih domovina, katere slavo so širili tako nesebično po vsem svetu; že so nam priredili umetniško razstavo in dali tako priliko, diviti se pravim umotvorom, umotvorom, s katerimi so triumfirali ne samo med našimi slovanskimi brati, temveč tudi med našemu kulturnemu stremljenju sovražnimi narodi. Z razprostrtimi rokami so jih vsprejemali tujci, z razprostrtimi rokami vsprejeti jih je tembolj tudi naša dolžnost.

Slavna gospoda! Lepo število nedosežnih umotvorov vidimo zbranih tu v domu lepe umetnosti; toda, kakor med najbujnejšo pšenico, zraste tudi dokaj ljulike, tako se je vrnilo tudi med naše prave umotvore, bisere slikarske umetnosti, dokaj plevela, to je: diletantskih kičev. In ta plevel za vselej zatreti in s tem pomoči pravi umetnosti do tem bujnejše rasti, to je naša

dolžnost, to bodi namen mojega predavanja.

Gospoda moja! Kaj pa je pravzaprav kič? Kaj pa je plevel v slikarski umetnosti; in v čem se razlikuje diletantski kič od prave umetnine? Naj se izrazim na kratko: kič nazivljemo sliko, jasno, vseskozi pravilno, na prvi hip razumljivo in očem prijetno, skratka: sliko, kojo vidimo z odprtimi očmi. Kaj pa je umetnina ali umotvor? Pravi umotvor pa je platno, virtuožno vse vprek ometano z bujnimi, toplimi toni, brez risbe, brez one vsiljive dovršenosti in jasnosti. Pravi umotvor mora zlasti na lajka, na nenaobrazca učinkovati odurno, zmedeno. Pravi umotvor ne smemo gledati z očmi; gledati ga moramo s srcem, z dušo. Srca, duše nam je treba, da pojmujeemo pravo umetnino, da pojmujeemo nje stvaritelja. Glejte, gospoda moja! Tu pred nami visi veliko platno, ki nam predočuje — dovolite, da pogledam katalog —; ki nam predočuje »Jasno poljano«. Ako gledamo to platno, nam je, seveda zaradi navidezno nejasnih, umazanih barvnih plasti, vsakoršen vtis zabrisan. Ako pa zatisnemo oči (vsa gospoda zamaži) tedaj pričara umetnik pred naše duševno oko široko poljano, obsijano z nepopisno mehкими solčnimi žarki, vse se topi v luči, celo platno začne dihati življenje. In ako si zamašimo tudi ušesa, za-

Pripravljajte agitacijske sestanke za katoliški shod jugoslovanske mladine!

odboru postopalo proti drugim? Ali so soc. dem. že pozabili na g. Schweigerja? Ali veste, kako so dr. Tavčarjevi somišljeniki ob ogromni udeležbi na občnem zboru »Glasbene Matice« vrgli, meneč, da so gotovi, da bo vedno pihal v deželnem odboru liberalni veter, gospoda svetnika Vencajza samo zato, ker se je upal kandidirati proti dr. Kušarju. Takrat je bilo nakrat vse pozabljeno, kar je gospod svetnik Vencajz storil za »Glasbeno Matico«, mislili so, da imajo voz že na suhem pod liberalno streho, pa so pokazali strankarske rožičke. Sedaj, ko so zopet v deficitu, pa so ob ogromni abstinenci in ob navzočnosti 20 članov bili za nekaj časa, dokler jim bo to radi deželne podpore kazalo, o predsedstvu zopet drugega mnenja. Ali ne ve dr. Tavčar, kaj so liberalci izvršili celo pri Družbi sv. Cirila in Metoda, ko so čutili, da je družba dovolj denarno močna? Ali ve dr. Tavčar, kako so na magistratu odslavljali naše ljudi, ki so prosili za službe? Zato pa res zelo komično učinkuje, ako se sedaj dr. Tavčar dela tako, kakor bi mu pošel spomin. Vse liberalno vpitje pa ne pomaga nič. Liberalce bije sedaj oni bič, katerega so spleli za nas. Vpitje pa kaže, da bič pada na prava mesta in da svoje delo vrši **pošteno po zasluženju**, da je liberalna ošabnost to že davno zaslužila. Dr. Tavčar, s svojim načelom o političnem bojkotu ste si sami izkopali grob, katerih je na naši zemlji še dovolj za — politične ošabneže.

Slike s sokolske slavnosti.

— Iz Kamnika. Kakor je častitim bravcem »Slovenca« znano, so Sokoli za svoj izlet v Kamnik izdali bombastični oklic, v katerem med drugim beremo: »V Kamniku bijejo že nekaj let narodni, pa tudi kulturni boj med načelom svobode in načelom cerkvenoduhovske avtoritete, torej med obema glavnima svetovnima nazoroma. Proti nasilno nastopajočemu sovražniku nastopi Sokolstvo pogumno in nevstransko za svobodo misli...« Visokoleteče so te misli in visokodoneče te besede. Čakali smo, kaj se ima zgoditi. Ljudje so govorili, da namerava priti v Kamnik 4000 do 5000 Sokolov. Približa se težko pričakovani dan veselja, dne 16. t. m. Bojne čete se bližajo našemu planinskemu mestu, hoteč ga naskočiti v znamenju kulturnega boja. Pa kakšno razočaranje! Ne 4000, ampak 279 se jih je zbralo s kamniškim Sokolom in naraščajem vred, hoteč osvoboditi Kamnik cerkvenoduhovske avtoritete. »Narodov« dopisnik je imel štiri oči, da jih je naštel 500. — Sprejem na kolodvoru je bil nad vse klavrn. Odstavljeni župan dr. Kraut jih pozdravi kot starosta kamniškega Sokola. Pritožuje se nad klerikalci, ki so želeli obilico dežja za ta dan, obenem pa veselo pristavi, da solnce prijazno sije in s svojimi žarki obseva došle Sokole. Po teh brezpomembnih besedah se Sokoli pospravijo po programu vsak v svoj kot. Približa se ura pol 12. Obhod po mestu je bil naznanjen! Vkljub prepovedi šolske oblasti so hiteli šolski otroci tukajšnje žole Sokolu nasproti pod vodstvom znanega Bongelca in mu zapeli v pozdrav »Hej Slovani«. Nato je letal

združeni Sokol po kamniških ulicah s prekrasnim svojim repom, ki so ga tvorile ne vemo od kod došle Sokolice v belopikastih oblekah in krikal s svojim hripavim petjem: Na zdar! Na zdar! Sprevod se povrne pred čitalnico. Na balkonu se prikaže gospa dr. Krautova. V spremstvu svoje najozje prijateljice gospe dr. Karbatove je producirala v čitalnici pravi cirkus. Ljudje so opazili skakanje iz balkona v dvorano, ki se je najmanj štirikrat ponovilo. Ne vemo, ali je bila slavnostna govornica tako nervozna ali tako kulturnoobjavno navdušena, da ji njeni žvci niso dali miru. Slednjič jo vendar gospa dr. Karbatova potisne na balkon čitalnice in ji zapre povratek v dvorano. Govor se prične. S tresočim glasom, podpirana od suflerke dr. Karbatove, spregovori svoj slavnostni govor, na katerega se je že od novega leta pripravljala. Kakor pripovedujejo pričujoči ljudje, se glasi ta govor takole: »Dragi bratje Sokoli, prelube sestre Sokolice! Dobrodošli v našem naprednem mestu Kamnik, ki žaluje nad preganjanim županom, pa se vendar danes veseli došlih gostov. Veste, veste, ljubljani bratje in drage sestre! Me slovenske matere moramo biti napredne, narodno napredne, sokolsko napredne, farizejsko napredne (menda je mislila sl. govornica reči: fersersko napredne [op. poslušalca]), in ravno taki morajo biti naši otroci, naši sinčki in naše hčerke. Vsi in vse morajo biti napredni in napredne! Pa vsi morajo imeti ravne hrbte, zato jim vi, stariši, ne branite pristopiti k sokolstvu. Veste, moje napredne gospe, ravne hrbte morajo imeti. Živio, ravne hrbte! Na zdar!« Zmanjkalo ji je. Priskočili so ji na pomoč Sokoli in Sokolice, in odmevalo je po Kamniku: Živio ravni hrbti! Na zdar! Slavno občinstvo, ki je bilo pri tem smešnem govoru pričujoče, ni bilo popolnoma nič razočarano. Saj ni moglo kaj boljšega pričakovati od voditeljice inteligentno-naprednih, kamniško-narodnih dam, ki je s silo dovršila dva razreda ljudske šole in je, kakor se po svetu govori, s prav slabim uspehom študirala celega pol leta v Škofji Loki pri uršulinkah. Velepomenljiv govor je bil končan in zarosila so očesa hrabrih Sokolov in čudovito ginjenih Sokolic, zarosila so, in padale so veseljapolne solze na tla, kjer so izpuhtele in poslate ob preklilnevanju Sokolstva o pol štirih blagodejni dež, ki je izpral kamniško mesto od vseh sledov, ki jih je pustil zbrani in združeni Sokol v naših ulicah in jim preprečil veliko ljudsko veselico na živinskem trgu, kjer so se zbrali. — Pri tej priložnosti pa moramo marsikaj grajati. Občinstvo je silno nejevoljno, da je občinski tajnik J. Stelč teroriziral po hišah ljudi, da so vsled terorizma izobesili zastave. Nad vse škandalozno pa je, da so napredne Kamničanke trgale na pokopališču cvetlice iz grobov mrtvih, jih vezale v šopke ter metale Sokolom v pozdrav. Človek bi mislil, da smo se povrnili v čase divjih Hunov, ki so odpirali grobe in jemali zlatnino iz vratov umrlih. Mi Sokolom ne zamerimo šopkov, ki so jih prejeli, pač pa se zgražamo nad vandalskim postopanjem nekaterih narodno-naprednih Kamničank, ki so s svojim ravnanjem skrunile grobove

naših ranjlih. Ogorčenje nad postopanjem je splošno, da se s cveticami mrtvih venčajo umirajoči Sokoli. In ti ljudje se drznejo imenovati naše mladence najbolj neotesano maso slovenskega naroda. Da bo v Kamniku ta naobrazena družba kmalu izumrla, bo naše občinstvo v kratkem poskrbelo!

Splošno veselost pa je obudila prikazen na glavnem trgu, kjer sta metala iz svoje hiše g. Koschier in njegova Marjetica šopke, katere so z radostjo lovili mimoidoči Sokoli. Pa ne da bi šopke poslala mestna hranilnica g. Kaschierju kot svojemu predsedniku pa tudi kot svojemu glavnemu dolžniku? Opomini slavnostnega govornika g. prof. dr. Pippenbacherja k treznosti so se slabo obnesli, kar so nam jasno pokazali večerni proizvodi bitij, ki so se skrivala v sokolske uniforme. Posebnih nesreč ni bilo, kar se imamo gotovo v prvi vrsti zahvaliti zavednosti pristaveš S. L. S., ki so s svojim mirnim vedenjem tudi liberalcem imponirali in niso odgovarjali s surovostjo na surovosti, ki jih moramo pri vsaki naši prireditvi od nasprotne strani prebiti. Svobodomiselnost naših liberalcev se je takoj pokazala v polnem cvetju, v prvi vrsti od strani dr. Krauta, ki je nekemu uglednemu trgovcu vpričo občinstva, ki ga je slišalo, zagrozil, da ne prestopi več praga njegove hiše, če ne izobesi zastave. Vred drug gosposda advokata glede bojkota je dr. Karba. In ti ljudje se nam drznejo očitati bojkot! Ah, kako lahko bi mi zdaj bojkotirali celo vrsto trgovcev in gostilničarjev, ki so ob tej priliki pokazali svojo pravo barvo. Ne smemo pozabiti, da so gospodje naprednjaki že pri sprejemu na kolodvoru prepovedali vhod v naše gostilne in celo v gostilno nekega svojega pristasa, akoravno je hotel z zastavo privediti Sokole v svojo hišo. Naskok Sokolstva 16. t. mes. na prijazno mesto Kamnik se je popolnoma ponesrečil. Niti od daleč se ne da primerjati s krasno uspešno prireditvijo naših Orlov leta 1908, akoravno so Sokoli v »Slov. Narod« pisali, da prihajajo očistiti kamniški trg, omadeževan od stopinj vrlih Orlov. Klavern je bil sprejem Sokola, še klavrenejši konec slavnosti. Zastave je izobesilo od Rodéta, t. j. prve hiše v Kamniku v ravni črti skozi Šutno. Glavni trg in Graben šestdeset hiš, 72 hiš je bilo brez zastav. V ostalih predmestjih pa smo opazili komaj deset hiš okrašenih z zastavami, vse druge hiše, okoli 110 po številu, so stale prazne kot glasni protest nasproti brezverstvu in svobodomiselstvu. Tujci, zlasti hribolazci, so majali z glavami in čuli so seg lasovi: Liberalizem umira v Kamniku! Da, tisti liberalizem, ki se je sedaj javno proglasil kot protiverska falanga, umira. Upamo, da ga bo zavedni Kamnik pri prihodnjih občinskih volitvah za vedno pokopal. — »Slov. Narod« se veseli nad tem zletom ljubljanske župe šte. 1. »Mnogo takih prireditev,« piše »Narod«, in odprle se bodo oči onim, ki so dostopni pametnemu narodnemu delu. — Ne mnogo, ampak še par takih prireditev in odprle se bodo oči onim, ki še ne vidijo, kako vodijo naprednjaki in Sokoli pod krinko narodnega dela verski boj.

Jeseniške novice.

J Počasnost našega okrajnega glavarstva že kristalizira v najkompliciranejših zistemih. Imenik za občinske volitve je bil razporejen že od 8. do 29. aprila t. l. Reklamacijska komisija je rešila reklamacije 1. maja. Samo 25 pritožb zoper rešitev je šlo na okrajno glavarstvo. In teh 25 pritožb leži tam že mesece. Oča Humer so blagovolili s sociji napraviti ekspedicijo h glavarstvu, da protestirajo zoper vse, kar se je doslej pripravilo za volitve. Glavarstvo je vztrepetalo; pred kom, ne vemo. Ljudstvo pa je že do skrajnosti vznevoljeno in protestira, da bi glavarstvo po intrigah Humrovih vleklo volitve — tja v večnost! Torej, gospodje okrog počasnega glavarstva, na noge!

J Nad jugoslovanskimi železničarji so se začeli razkoračati v »Slov. Nar.« naši Humrovi liberalci, češ, da so ti Jugoslovani postali »rep klerikalne stranke na Jesenicah«. S kom pa hočejo Jugoslovani iti? Mar s Humrom in njegovo nemško zvezo? Mar z breznarodnimi internacionalnimi socialnimi demokrati? Edina stranka, na katero se morejo slovenski železničarji obrniti, je Slovenska Ljudska Stranka! Zuga, nje liberalcev napram slovenskim železničarjem se nam zdi naravnost otročje smešno. Humrovci namreč pišejo v »Narodu«: »Prav imajo železničarji, nanj le gredo za župnikom, mi pa bomo napram njim zavzeli svoje stališče.« Stališče liberalcev je tako ničevito, da se niti kolkja ne zmeni zanje. Humer pa bo prav pošteno cvrtnal, ako jugoslovanski železničarji napram njemu zavzamejo svoje stališče. Saj v Humrovo gostilno že sedaj nihče drugi ne zahaja, nego nemški socialni demokrati in pa — sokoli!

J Tudi na g. Višnarja so se spravili »Narodovci«, ker jim je v svoji gostilni odrekel prostor za shod. Prav je imel g. Višnar! On pač dobro pozna liberalce, zato je najbolj pametno naredil, da jih je postavil pod kap. Menimo, da bo na Jesenicah še marsikak gostilničar sledil temu zgledu. Naši ljudje pa bodo znali take moze ceniti.

J G. Dolničarja, restavraterja na jeseniškem kolodvoru že nekaj časa sem napadajo v nemških listih Humrovi zavezniki, češ, da ni postrežba za nič, hrana za nič, pijača za nič. Ves svet, ki potuje skozi Jesenice, pa ve, da je kolodvorska restavracija gosposda Dolničarja naravnost vzorna, in vsak gost jo odkritosrčno hvali. Najvišji posestniki izražajo svoje priznanje. G. Dolničarja pa napadajo zato, ker je slučajno slov. rojak. Jeseniški liberalci imajo pač lepe zaveznike, in ti gospodje hočejo biti narodni! Hm!

J Novo mašo je pel preteklo nedeljo na Jesenicah č. g. Gregor Žerjav iz Plavškega Rovta. Orkester katoliškega delavskega društva je fino spremljal cerkveno petje. Jesenice so bile vse v zastavah. Gostje so se spomnili tudi »Slovenske Straže«. Nekega sokola je srbel slavoio, da je naslednjo noč raztrgal na njem napis. Sokolska olika je povsod enaka.

Spominjajte se pri vseh prireditvah, pri vseh veselih in žalostnih dogodkih „Slovenske Straže“!

čujemo v zračnih višavah žvrgoleti škrančka, v solncu kopajoči se trati pa se oglašča čriček. Seveda vidi vse to in čuje samo naobražena, za umetnost dovzetna duša; neomikanec ne pojmuje in ne more uživati prave umetnine. — — — »Aha! Jaz že slišim žvrgoleti škrančka!« oglasila se je nenadoma dama v črni svili. »Jaz čujem pa črička prepevati!« zavrnila je druga dama, ki tudi ni hotela veljati za neomikano, za umetnost nedovzetno. »In jaz slišim regljati žabe!« zagrmel je naposled z globokim basom rodoljub s panamslamnikom. — — — Vidite torej, gospoda moja — nadaljeval je predavatelj in si otiral z robcem potne srage raz prostranega čela — vidite torej: to je pravi umetvor; vse drugo, pa naj si bo še tako lepo in dovršeno, je kič; kajti z lepo, prikupljivo sliko daje slikar občinstvu koncesije, a koncesij dajati občinstvu pravi umetnik ne sme. — — — Predavanje je bilo končano in gospod predavatelj, zadovoljen s svojim uspehom, povabil me je s seboj k »Figovcu«. Ko sva sedela za mizo in si je gospod predavatelj izplaknil zasušeno grlo s kozarcem pristnega čvička iz Gadove peči, obrnil se je k meni in me vprašal prav zaupno: »Ali si tudi ti slišal žvrgoleti škrančka, ko si si zamašil ušesa?« Rudečica je oblila moje lice na to vprašanje in že sem hotel blekniti: to se razume, da sem ga slišal! — kdo pa bi se tudi dajal kot neomikanec, bedak v zasmeh? Toda pre-

mislil sem se baš še o pravem času in odgovoril na kratko: »ne«, pa naj se že zgodi kar se hoče; četudi me gospod predavatelj razboba na tepca, ki gleda z očmi, a posluša z ušesi. Toda prišlo je drugače. Gospod predavatelj, ljubljeneec vseh devetih muz, ki zna poslušati koncerte z zamašenimi ušesi in občuduje slikarske umotvore z zaprtimi očmi, nagnil se je zaupno k meni ter mi zašepetal na uho: »Prijatelj, tudi jaz ga nisem čul, in vsi tisti, ki so trdili, da slišijo škrančka žvrgoleti, črička prepevati in žabe regljati, slišijo gotovo tempelj planke žvižgati in travo rasti«. Tako daleč smo jih pripravili s svojimi kritikami in umotvori.«

Veritas.

Josip Vandot:

Vitranc.

Pripovedka iz davnih dni.

(Dalje.)

»No, no,« je mrmral kmet. Potem pa je pogledal starki v razburjeni obraz in ji je pravil: »Veš, minilo je že nekaj dni od tega. Kaj se še spominjaš tiste grozne nevihte sredi noči? No, takrat je treščila strela v grad. Vrhutega pa se je odtrgala na Pečeh velikanska skala. Zavalila se je na grad, pa je pokopala grajščaka, njegovo hčerko in Matizeljna. A vsi drugi so se rešili na čuden način. Uboga grajščakinja pa leži zdaj bolna pri Brezniku.

Delam, delam tu, pa poslušam, kdaj se oglasi zvonček, da spremi njeno dušo v nebesa... Tako je, Špela, hej, tako žalostno! Blagor ti, da ne prideš nikoli iz svojega gozda, pa ne vidiš te žalosti.«

Starka se ni zganila niti za trenutek, ko je pripovedoval Martin. Toda, ko je končal, se je prijel z obema rokama za glavo. »Tako je, tako je!« je zastokala. »A jaz, nesrečnica! Oj, kaj sem storila! Oj, kaj sem storila!«

Toda hipoma je umolknila. Urno se je sklonila in pobrala palico, ki ji je bila padla na tla. Potem pa je hitela naglo, kakor da bi ne čutila starosti, ob Savi navzgor. Stari Martin je gledal za njo, pa je zmigaval z glavo. Zdelo se mu je, da v starkini glavi ni vse v redu.

Naglo je spela Rušica proti domu, kakor da bi jo preganjale slabe misli. Prišla je do svoje kočice in je odprla vrata. Obstala je na pragu in zaklicala: »Elza!« — A nihče ji ni odgovoril. Smrtna tišina je vladala po koči. Začudena je stopila starka v kuhinjo. Kroginkrog se je ozirala in nazadnje je zagledala bruno, ki je ležalo ob steni. Vhod je bil prost. Takoj je spoznala Rušico, da ji je Elza ubežala. Še je stopila ven, a nikogar ni videla v ozki soteski. Le koza je meketala tam v staji.

Ubežala ji je Elza. Toda nekdo jo je moral osvoboditi. O tem je bila Rušica trdno prepričana. Nihče ne ve za njeno bivašče, nihče drugi, nego Brez-

nikova Jelica. In nihče drugi ni osvo-bodil grajske hčerke nego Jelica. O tem je bila Rušica prepričana.

Vsedla se je k mizi in si je podprla glavo z roko. Strmela je predse na temna tla, in misli so se ji podile po težki glavi. Glej, tako zelo jo je zadelo pripovedovanje starega Korošcevega Martina. Grad razsut, grajščak mrtev, pokopan pod črnimi razvalinami! Ali je mogoče? In vse to se je zgodilo že pred dnevi, a ona niti slutila ni tega. Kovala je črne naklepe proti grajščaku in je ugibala, kako bi mu prizadejala najhujše bolesti. Zato mu je ugrabila njegovo hčerko, misleč, da mu gine srce v hrepenenju po zlati hčerki. Oj, s kakim zadovoljstvom si je predstavljala grajščakove muke! Naj trpi tudi on, kar je morala ona pretrpeti vsled njegove zlobe! O, naj le trpi! Tako si je mislila takrat. A grajščak je bil že mrtev, nič več ni čutil njenega maščevanja.

Starka v samotni koči je zamizata, kot bi hotela pregnati neljube podobe, ki so vstajale pred njo. Toda prav natančno je videla pred sabo uboga grajsko gospo, ki ji nikoli ni storila žalega. Ona pa ji je ugrabila hčerko, in uboga grajščakinja je umirala vsled hrepenenja po zlati hčerki.

Na glas se je zjokala Rušica in molila, v srcu pa jo je peklo bitko kesanje.

Čim bolj je molila starka, tembolj se je pomirjevala. In ko je naposled

Tržiške novice.

t Ob sklepu šolskega leta. Naše domače šole, razun obrtno - nadaljevalne, so bile zaključene 15. t. m. Šolsko vodstvo štirirazredne ljudske šole je izdalo tudi letos letno poročilo v slovenskem in nemškem jeziku. Iz istega posnemamo, da je koncem leta obiskovalo šolo 509 učencev in učenk, od katerih je bilo 11 Nemcev, 1 Italijan, vsi ostali Slovenci ter vsi katoliške vere. Obrtno - nadaljevalno šolo, ki se je zaključila 28. maja, je pohajalo 50 učencev. — Nemška šola je štela koncem leta 44 otrok; od teh je bilo Nemcev 24, Slovencev 20 in razun enega vsi katoličani. — Vsakdanjo šolo pri Sv. Ani je obiskovalo 68 otrok, ponavljajno 12.

t Znamenje na Cegeljah, kamor posebno o postu Tržičani radi zahajajo, je bilo vse prenovljeno in na novo poslikano ter 16. t. m. slovesno blagoslovljeno.

t Odlikovanje. 19. t. m. so prevzvišeni gospod knezofski ljubljanski osebno izročili gospodu tovarnarju Andreju Gassnerju križec reda sv. Silvestra ob navzočnosti mil. g. prošta Seb. Elberta, g. c. kr. okr. glavarja Schitnika, g. Jan. Rógerja iz Ljubljane in drugih prijateljev odlikovanega.

t Na napad v »Zarje« št. 34. odgovarjamo cerkveni pevci: 1. med nami ni bilo nobenega pretepa; če so se drugi tepli, ki ne spadajo med nas, nas to nič ne briga; 2. na vsakega izmed nas je prišlo računsko komaj 3 K, ne kakor zadnjič pri mokračih po 9 K; kolikor časa bodo orožniki rdečkarjem s puškinim kopitom rebra šteli, toliko časa naj nikar o drugih ne govorijo, da so pretepači. — Cerkevni pevci.

t V odgovor. V eni zadnjih števil »Zarje« je članek o g. Jos. Kľofutarju radi državnozbornih volitev, čes, da je imel sejo s svojimi delavci in jim podpisoval glasovnice. Dopisnik je seveda slabo podučeni sinček svobodne misli, kateremu je vse eno, piše li resnico ali ne. Kajti o seji, o kateri govori članek, nihče drugi nič ne ve, razun dopisnika. A ker je prav vsled omenjenega članka g. Jos. Kľofutar odpovedal nadaljno podporo našemu »Podpornemu društvu izučenič črevljarskih pomočnikov«, svetujemo rdečim bratcem, ki so tudi člani omenjenega društva, naj mirujejo, sicer se bo začelo drugače z njimi postopati. Delavci že sami vemo, kaj nam je treba storiti in ne potrebujemo od »Zarje« nikakega pouka. — Odbor.

Vrhniške novice.

Tudi sociji v svoji znani predznanosti, si ne smejo vsega dovoliti. O tem več povedati Stefan Urh, železniški čuvaj na Raskovcu pri Vrhniki. Mož, ki je na dan znanega shoda v gostilni »Mantua« tako zvesto gledal Kristanu v obraz, kakor da bi bili tam zapisani vsi štije evangeliji, je dne 2. junija na javni cesti žaljivo napadel vrhniška kaplana. V 29. številki »Domoljubovi« ves skesan obžaluje svojo surovost nasproti kaplanu Vovkotu. G. Turšič mu je pri sodišču prizanesel pod pogojem, da mednarodni socialist plača 10 K za »Slovensko Stražo« in svoj nastop obžaluje v »Domoljubu« ter vse stroške plača. Zdaj ima masno plačani Kristan lepo priliko, da priskoči na pomoč svojemu sodruhu.

vstala, se ji je svetil na obrazu mir; mir, ki ga more dobiti človek šele po dolgem in hudem bojevanju. Le postavila se ji je še bolj skľučila in noge so ji postale še bolj negotove. Vzela je palico in se je napotila spet iz koč. Trdno je sklenila, da gre k grajščakinji in jo prosi odpušcanja za vse, kar ji je storila bridkega.

Mirno je ležala grajščakinja na postelji, ko je Rušica stopila v Breznikovo hišo. Smehljaje je gledala na Elzo in Jelico, ki sta sedele nedaleč od nje na klopi, pa sta si pripovedovale, kaj sta doživeli v teh dolgih dnevih, odkar se nista videli. Breznikica je bila v kuhinji, a Breznik je pospravljaj nekaj na hlevu.

Tiho so se odprla naenkrat vrata in na pragu se je prikazala Rušica. Za trenutek je obstala tam, kakor bi se ne upala stopiti v izbo. Takrat jo je zapazila Elza. Skočila je s klopi in bežala k materi. Stisnila se je k postelji in je prišla mamico za roko. »O mati!« je zaklicala prestrašeno. »Rušica je prišla pome ... pa me popelje nazaj v temno koč. Oj, mati, branite me!«

Grajščakinja jo je pobožala po mehkih laseh. »Ne boj se, Elza!« jo je tolažila s tihim glasom. »Ničesar se ti ne zgodi. Saj si pri meni — le nikar se ne boj.«

Počasi se je bližala Rušica postelji. Zrla je v bledi, shujšani obraz uboge gospe, pa ni izpregovorila besede. Sa-

Senena zadruga je dobila od dež. odbora podpore 1000 K. Za državno podporo je prošnja vložena. Da bo državna podpora še obilnejša mimo deželne, ni nobenega dvoma. Zdaj lahko uvidijo, da se naša nova zadruga na najvišjih mestih resno upošteva, tudi tisti, ki tako radi verjamejo raznim farbarijam Oblakovim. G. Oblak pa naj bo uverjen, da bo sad njegove gonje proti Kmetijskemu društvu ta, da bodo na pristojnem mestu zvedeli, da je on čisto navadni prekupec s senom, ne pa producent, ki bi na svojih in v najem vzetih zemljiščih pridelal toliko sena, kakor se na zgoraj misli o g. Oblaku.

Izobraževalno društvo si je omislilo za se in svoje odseke lepo zastavo. Ena stran na zastavi je posvečena Orlu. V nedeljo popoldne t. j. 23. t. m. priredi šolska mladina v Ligojni veselico, pri kateri sodeluje tamburaški zbor vrhniške »Bogomile«. Isti dan ima vrhniško okrožje Orlov izlet v Ligojno in tamkaj skupno telovadno vajo.

Bum, bum, bum! Socialisti se oglašajo ... 3. septembra imamo občinske volitve in takrat nastopijo — čujte! — tudi sociji. Tako proglašajo zdaj sodruzi sami in že vabijo volilce na svojo stran. Če se pomisli, da ima 3. razred nad 1600 volilcev, potem si naj socialisti le nikar preveč ne domišljujejo o 70 glasovih, ki so jih vjeli pri zadnji državnozborni volitvi.

Slavnost pri Devici Mariji v Polju.

Katoliško slovensko izobraževalno društvo pri D. M. v Polju vabi k slavnosti blagoslovljenja novega »Ljudskega doma« pri D. M. v Polju v nedeljo dne 30. julija 1911.

Spored: I. Dopoldne ob 9. uri sprejem slav. društev, »Orlov« in ostalih drugih gostov pred »Ljud. domom«.

II. Ob ¼10. uri dopoldne odkorakajo slav. društva, »Bogomila« in »Orli« z zastavami in vsi zbrani gostje s sl. domačo orlovsko godbo na čelu v župno cerkev, kjer bo ob 10. uri sveta maša in govori prečast. gosp. državni in deželni poslanec dr. Jan. Ev. Krek.

III. Po cerkvenem opraviilu obhod sl. društev, »Bogomile«, »Orlov« in drugih z zastavami in godbo na čelu proti Gor. Kašlju, skozi Vevče in nazaj v »Ljudski dom«, kjer bodo:

a) govor drž. in dež. poslanca preč. gosp. dr. Jan. Ev. Kreka; b) blagoslovljenje »Ljudskega doma«; c) godba, petje.

IV. Po končani dopoldanski slavnosti obed v odkazanih gostilnah. Vsa sl. društva in posamezniki, ki se žele udeležiti obeda, naj se zanesljivo prijavijo Katol. slov. izobraževalnemu društvu pri D. M. v Polju do 26. t. m.

V. Ob pol 3. uri popoldne v župni cerkvi litanije z blagoslovom.

VI. Po litanijah na vrtu »Ljudskega doma«: velika vrtna veselica. Koncert sl. domače orlovske godbe. Petje domačega zbora in drugih pevskih zborov. Na veseličnem prostoru bodo postavljeni razni paviljoni. Srečolov, šaljiva pošta in enako. Zvečer umetelni ogenj.

Vstopnina k veselici za osebo 30 v. Orli v kroju vstopnine prosti.

K tej slavnosti vljudno vabi vsa sl. bratska društva z zastavami, vrle »Or-

mo ustnice so se ji tresle, in parkrat je šinila z roko preko potnega čela. Toda kar naenkrat je zdrknila pred posteljo na kolena. »Odpustite mi, dobra gospa!« je izpregovorila s tresočim glasom. »Odpustite ubogi, grešni starki!«

Grajščakinja se je hotela dvigniti na postelji. Toda bila je preslaba. Gledala je dobrotljivo na ubogo, velo stanko, ki je klečala pred njo. Smilila se ji je v dno duše. »Vstanite, Spela,« je šepetala. »Vstanite — saj veste, da se kleči samo pred Bogom. Kaj naj vam odpustim? O, samo zahvaliti se vam moram.«

Začudeno jo je gledala starka in je zmajala z glavo, kot da bi je ne umela. A grajščakinja je nadaljevala: »Da, zahvaliti se vam moram. Glejte, ako bi ne bili vi zaprli uboge moje hčerke, bi ne živela jaz več, niti Elza, niti hlapci, niti lovci. Pod grajskimi razvalinami bi bili pokopani zdaj vsi. Sam Bog vam je vdihnil misel, da ste obdržali pri sebi Elzo. Medtem ko smo jo iskali okrog, se je razrušil grad ... Da, Spela, vse življenje vam bomo hvaležni in vas bomo ljubili.«

Rušica je vstala. Obraz se ji je svetil, ko je prišla bolno grajščakinjo za roko. »Hvala vam, dobra gospa! Ni je na svetu besede, ki bi me bila mogla potolažiti tako, kot vaša. Hvala vam! Vaše dobre besede so prinesle moji duši mir, in srečna in zadovoljna bom ča-

le« in vse prijatelje slov. kršč. socialne organizacije odbor.

(Slavnost se vrši ob vsakem vremenu.)

„Slovenska Straža.“

Slomškov dar po 20 K:

Č. g. Simon Žužek, župnik v Vodica; 20 K; Č. g. J. Warmuth, Bistrica Zili, 20 K; A. Notar, ekspozit v pok., Škofja Loka, 20 K; Hranilnica in posojilnica v Žužemberku, 20 K.

Nadalje se je nabralo kot Slomškov dar:

G. Rafael Sestan, Miren pri Gorici, 1 K. — Darovalci iz Bistrice na Zili: g. Koren 10 K; g. Kolbl 1 K, g. Šimnec 1 K, g. Košč 1 K, Micika 10 h, g. Krent 2 K, g. Afernik 1 K, g. Galanz 1 K, Terzija Janac 1 K, ga. Bicar 5 K, gosp. Vinko Godec ml. 1 K, g. Čivknjak 1 K. — Dr. Fr. Poček, Ljubljana, od kazenske poravnave Suhadolnik - Kržišnik 10 K. — G. Karol Čik, župnik v Zabnici pri Škofji Loki, pod geslom: Poljanska stana pri pp. kapucinih v Škofji Loki 1 K. — P. Pavel Potočnik, Novo mesto, 4 K 70 h. — Alojzij Peterlin, Ljubljana, Marijanišče, 5 K 26 h. — Odborniki višnjegorske hranilnice 10 K. — J. Zabukovec, kn. šk. svetnik, Križe, 1 K. — J. Rozman, župnik, Kovor, 1 K. — J. Zupanc, župnik, Goriče, 1 K. — Podružnica »Slov. Straže«, Doberlavas, 37 K 30 h. — Mesto kresa so darovali po 1 K sledeči Vrhničani: Leopold Turšič, kaplan, Vinko Premk, c. kr. davkar, Fr. Tršar ml., posestnik, in gospa M. Verbičeva. — Zdravko Mihelič, kaplan, Hinje, nabral pri novi maši g. Fr. Vidmarja 32 K. — Adolf Knol, po pisarni dr. Pegana, 5 K. — Podružnica »Slov. Straže«, Ziri, čisti dobiček veselice dne 9. julija, 50 K. — Podružnica »Slovenske Straže« Križe pri Tržiču 58 K. — Marijina družba Križe pri Tržiču članarino 10 K. — Podružnica Sv. Jurij ob južni železnici 45 K 86 h. — Podružnica Dobrova 34 K 50 h. — Podružnica Kamnik 91 K. — Podružnica Polhov Gradec po J. Bambiču 10 K. — Podružnica Bilje 61 K 03 h. — Moška podružnica Trst 79 K 27 h. — Podružnica Dol pri Ljubljani 51 K 20 h. — Gospa Josipina Jenko nabrala na novi maši č. g. Fr. Lončar pri sv. Petru v Ljubljani 8 K. — Svatje na novi maši č. g. Fran Hočevarja v Velikih Laščah 26 K 37 h. — Kat. narodni dijaki v Ljubljani 12 K. — Čebulj z Jesenic, dobljeno stavo 1 K.

Iz nabiralnikov:

Iz nabiralnika ženske podružnice »Slov. Straže« Sv. Peter na Medvedovem selu 5 K 73 h. — Iz nabiralnika podružnice »Slov. Straže« v Zabnici pri Škofji Loki 1 K 42 h. — Iz nabiralnika podružnice »Slov. Straže« v Trnovem 6 K 54 h. — Iz nabiralnika »Sl. Straže« v Mejačevi gostilni v Kapljivasi 10 K. — Iz nabiralnika v gostilni Dolžan p. d. Mali, Goriče, 2 K 30 h.

Proda se:

Lepa vila z velikim sadnim vrtom v zelo lepem in priljubljenem letovišču, železniška postaja, v bližini župne cerkve, zato zelo priprava za vpokojene gospe duhovnike. Pojasnila daje »Slovenska Straža« v Ljubljani.

Posestvo na Koroškem, obstoječe iz velike hiše na lepem prostoru, blizu cerkve, z gostilno, trgovino in nad 10

oralov zemljišča. Gostilna in trgovina ste na zelo dobrem glasu. V narodnem oziru je nakup velike važnosti in bi bilo škoda, če pride Nemcem v roke. Ceni se posestvo na 48.000 K. Pojasnila daje »Slovenska Straža« v Ljubljani.

Pisanim ponudbam naj se priloži znamka za odgovor.

Sestanek absolventov kmetijske šole na Grmu.

V »Edinosti« z dne 9. t. m. piše tovariš Sancin sledeče: Vodstvo kmetijske šole na Grmu je pred tedni vsem nekdanjim učencem te šole razposlalo vabilo k udeležbi sestanka, ki bo dne 20. avgusta t. l. na Grmu, v prostorih zavoda. Sestanku ni namen le proslaviti 25 letnice ustanovitve oziroma premestitve šole iz Slapa na Grm, ampak tudi in to pred vsem, obnoviti one vezi, ki naj bi družile nekdanje učence med seboj in šolo, pa ne le to, ampak tudi ustanovitev natančnega programa, kako delovati za povzdigo našega kmetijskega stanu.

Z ozirom na to je moje skromno menje, da bi bilo dobro, da se vsi bivši učenci grmske šole, bivajoči v posameznih krajih, sestanejo na razgovor, kaj bi bilo vse potrebno na sestanku predlagati in sklepati v doseg gori označenega smotra. Tako naj bi se sestali Istrani vzhodne Istre v en kraj, otokov in Liburnije v drug kraj, Vipavci, Kraševci, Notranjci, Gorenjci, Dolenjci, Goričani, Stajerci itd. vsak kraj zase, da se tako pripravi razsežno in pripravno gradivo. Vsak kraj oziroma skupina zase, naj sestavi odbor oziroma odsek, ki naj izraža misli predmetno razdele in pripravijo za sestanek na Grmu. Na podlagi takega gradiva bomo zamogli potem na sestanku res kaj dobrega ukreniti in urediti tako, da ne ostane le beseda, ampak se tudi udeleži.

Tako torej tovariš iz Primorja. K temu moramo pripomniti, da v kolikor je nam znano, nima s tem sestankom vodstvo šole drugega namena, kot proslavitev 25 letnice ustanovitve šole na Grmu.

Toda mi absolventi pa porabimo to ugodno priliko ter združimo prijetno s keristnim. Naloga naša naj bode položiti ta dan temeljni kamen že dolgo željeni organizaciji slovenskih ekonomov, ki bi bila vevlačna ne samo za nas same, pač pa za ves kmetijski stan. Ker nam bo ta dan rešiti še marsikatero drugo važno vprašanje, tičeče se naših interesov, bilo bi res na mestu, da se vrše pred glavnim sestankom na Grmu gori omenjeni sestanki v posameznih okrajih, ki naj bi bili takorekoč predpriprava glavnemu sestanku.

Eden tacih sestankov vršil se bode dne 30. julija v Kamniku ob 9. uri dopoldne v gostilni pri Trpincu. Cenjeni tovariši iz ondotnih krajev, ki se za stvar zanimajo, naprošeni so, da se tega sestanka gotovo udeležijo.

Tovariši v ostalih pokrajinah pa naj po mogočnosti tudi sklicujejo take sestanke, tako, da bodo naša prizadevanja v resnici tudi kak uspeh imela.

Cenjene liste pa, z ozirom na to, da bode naše prizadevanje čim uspešneje, prosimo za ponatis teh vrstic.

Več bivših »Grmcev«.

kala še te kratke trenutke, da pride pome Lojze ... da, moj Lojze ...

Starka se je obrnila, kakor da bi hotela skriti svojo ginjenost. Naravnost k vratom je stopila. A tedaj jo je prišla Jelica za roko. »Oj, stara Rušica!« je zaklicala žalostno. »Ne hodite od nas! Saj ste rekli, da hočete priti k nam. Saj ste obljubili, da ostanete pri nas.«

Nasmehnila se je Rušica. Pobožala je Jelico po laseh, pa ji je odgovorila: »Dobro dete si. Veš, v mojem srcu živš, kot bi bila resnično moja vnukinja. A jaz ne morem ostati pri vas. Preživela sem leta in leta v samoti. In tudi zadnje trenutke, ki mi jih je še odločil dobri Bog, hočem preživeti v samoti in v molitvi ... Ostani vedno tako dobra, Jelica, in sreča in radost se ti bo smejala vse življenje. Z Bogom!«

Še enkrat jo je pobožala po glavi. Potem pa se je obrnila k Elzi, ki je stala kraj postelje. »In ti, Elza?« je izpregovorila smehljaje. »Ali si še huda name? Ali mi odpustiš, da sem te imela tako dolgo zaprto v temni koči? Ali mi podaš svojo ročico?«

Ni se obotavljala Elza. Videla je, kako lepo se pogovarja Jelica s staro, pa ni se bala več. Segla je starki v roko in je rekla potihoma: »Nisem huda, ne.« — Rušica ji je gledala v nežni obrazek, pa je govorila: »Veš, nisem ti hotela delati hudega. Smilila si se mi tako, da se mi je trgalo srce ... Ostani

le prijateljica dobri Jelici. Prijateljstvo je edina vez, ki veže dve srci v sreči in radosti. Oj, dobro ti bo, dobro!«

Dve solzi sta kanile starki iz oči. Zato se je hitro obrnila in je odšla skozi vrata. V veži je še govorila z Breznikico. Takrat pa je prifrfotal od nekod piček-zlatiček. Sedel je na starkino ramo in se je stisnil k njenemu licu. Od samega veselja je žvrgolel in se je stiskal vedno tesneje k dragemu licu. Zunanaj na dvorišču pa je srečala Rušica Breznika. Stiskala sta si roke in sta govorila o davnih časih. O Lojzetu sta govorila, in starki so se porosile oči. Zaman jo je prosil Breznik, naj ostane v njegovi hiši, kjer ji postrežejo in jo bodo radi imeli. Starka je samo odmgala, pa je rekla:

»Moram nazaj v svoj gozd ... Navajena sem samote. Veš, tako dobro mi dene in tako lahko se molim ... Ne morem, Martin. Hvala ti!«

Še enkrat je stisnila Brezniku roko. Potem pa je odšla preko vrta počasi, skľučeno. Za njo pa je frfotal piček-zlatiček. Lepo pesem je žvrgolel, kakor da bi bil slutil, da je našla njegova gospodinja mir — mir, ki ga je iskala zaman že toliko let. In starka se je smehljala, ko je slušala to lepo pesem, in od srčne radosti so ji tekale solze po nagubanem licu. Spela je dalje in je kmalu prispela do svoje koč, ki je samevala sredi tihega gozda ...

(Konec.)

Naše planine.

Kamniško sedlo (1879 m). — Ni je menda poti v Kamniških planinah (s kranjske strani), ki bi bila od turistov bolj obiskovana kot ravno pot skozi Kamniško Bistrico na Kamniško sedlo. To pa ne daje še povoda, da bi se ne smelo omenjene poti le zopet in še bolj priporočati, da se s to, turistom tako priljubljeno turo, seznanijo tudi drugi prijatelji in prijateljice narave. O strašnih mukah štrpacov ali groznih nevarnostih, ki bi pretile tod potniku, ni govora, kajti pot je popolnoma varna in tako zložna, da se zanjo pač lahko vsaka dama in celo otrok ojunaci! (Hoje 3 in pol ure, rudeče markacije.) Pot je posebno za onega, ki mu je divota planinskega sveta še manj znana kaj informativna, zanimiva in vsled menjajočih se kontrastov zelo kratkočasna.

Nad izvirkom Bistrice zapustiš prijazno dolino ter stopaš sprva polagoma navzgor skozi senčnato bukovo hosto do vznožja velikanske navpične »Rjave peči«. Dalje zavije pot levo na strm a ne opasen rob, vrh katerega preče zijalke (luknje) in skaline, kjer so se skrivali nekdanji rokovnjači. Tu poleže klanec in prične lepa promenada pod Braninimi stenami s krasnim pogledom na Dedec in skalnate turniče: Zeleniške špice. Medtem si vstopil tudi vže na izorno izpeljano jahalno pot kneza Windischgrätz (v lovske namene) in ta te povede ob bistrem potočku v Klin pod griček, na katerem stoji mala pastirska bajta z idilično lego. (V tej okolici je opaziti vedno dosti divjih koz.) Od tod le še dobro uro hoda po zložitih serpentinah mimo nebrojnih rdečih grmičev gričevnika in vsakovrstnih drugih planinskih cvetk — in že te sprejme prijazni gorski dom, Kamniška koča S. P. D. sredi zelene oaze pod skalnimi gromadami. Krasna postojanka! V srcu Savinjskih alp z veličastnim razgledom! Kroginkrog te obdajajo nebotični vrhovi: Brana, Turška gora, Rinka, Mrzla gora, Planjava, Ojstrica in dr. Pod seboj na severni strani vidiš z vrha krasen slap Rinke (šumenje se čuje prav na sedlo!) in slovit Logarsko dolino, proti jugu pa ti leži razgrnjena cela pisana ravan proti Ljubljani. — Kamniška koča (večja plan. koča) ima prostorno jedilno sobo, moško in damsko spalnico, podstrešje s 30 skupnimi ležišči; je oskrbovana ter kar najbolje založena s krepčili.

Državni zbor.

Dunaj, 21. julija.
Volitev predsedstva.

Današnja seja se je pričela ob 12. uri. Na dnevnem redu je bila volitev predsednika, podpredsednikov, zapisničarjev in rediteljev. Pri volitvi predsednika je bilo oddanih 429 glasov. Od teh je dobil dr. Sylvester 387, 39 je bilo praznih, drugi glasovi so bili razcepljeni. Nemški naprednjaki so živahno ploskali, ko je začasni predsednik baron Fuchs naznanil, da je izvoljen dr. Sylvester. Novi zbornični predsednik je bil rojen 30. junija 1854 na Du-

naju, od leta 1885 je advokat v Solno-gradu in od leta 1897 državni poslanec. Po svojem političnem prepričanju je zmeren nemški liberal. Ko je prevzel predsedstvo, se je zahvalil za izvolitev, obetal nepristansko vodstvo in izražal upanje, da bo demokratski duh pospeševal uspešno delo zbornice.

Nato so bili skoraj soglasno izvoljeni naslednji podpredsedniki: Dr. Conci, dr. German, Jukel, Pernertorfer, Pogačnik, Romanecuk in Zdarsky.

Zapisničarjev je 16, med temi slovenski poslanec Benkovič, izmed Hrvatov dr. Tresić. Reditelja sta nemški naprednjak Albrecht in član slov.-hrv. kluba dr. Sesardić.

S tem je bil konj osedlan in redno parlamentarno delo se je pričelo. Prvo delo je bilo, da so poslanci vložili nebroj predlogov in interpelacij.

Albanija.

Jako aktualno interpelacijo so vložili dr. Krek in tovariši, ki se glasi:

S krvjo namočena tla Severne Albanije vzbujajo pozornost vsega omikanega sveta. Hraber in samozavesten narod se bori za svojo v zgodovini utemeljeno in celo od vlade Abdul Hamida priznano avtonomijo, katero mu je ugrabil mladoturški režim na podlagi umetno ustvarjene in le dozdevne turško-narodne državne ideje.

Ravno Turčiji na korist bi bilo, ko bi priznala in varovala avtonomijo Albanije in izpolnila opravilne zahteve katoliških Albancev, ki so v središču sedanjih nemirov. Tudi ko bi turški vojaki zadušili sedanjo vstajo, albansko vprašanje bi ne bilo rešeno, marveč še bolj zamotano. Ne glede na humanitarno stališče morali bi oni krogi, ki so prijazni mladoturškemu režimu in od tega pričakujejo pomlajenje turške države, z vso odločnostjo delati za mirno rešitev albanskega vprašanja.

Naša država ima pa še druge, jako važne vzroke, da vso pozornost obrača na dogodke v Albaniji. Na tisoče je Albancev, ki so v Dalmaciji našli drugo svojo domovino. In če Italija iz enakega vzroka izvaja svoje pravice v Albaniji, more to storiti naša država v veliko večji meri. Dejstvo je tudi, da podpisani zastopajo narod, ki je že stoletja živel v najtesnejši zvezi z Albanci in gojil sočutje z njih usodo.

Dva razloga sta, ki se posebno tičeta naše države: Najprvo je katoliški protektorat v Turčiji, ki so ga turški sultani večkrat potrdili v važnih državnih aktih in kateri naši državi nalaga dolžnost, da pri turški vladi odločno varuje ogrožene pravice katoliških podanikov. Drugi razlog je, da je naša monarhija Turčiji sosed, kateri mora biti mnogo na tem, da na Balkanu nihče namenoma ne širi vstaje in nemirov, ki morejo postati velika nevarnost posebno za Avstrijo ter zanečiti evropsko vojsko z nepreglednimi posledicami.

Zato vprašamo:

Ali hoče ministrski predsednik v interesu ugleda naše države in trajnega miru v balkanskih deželah z vso odločnostjo uporabiti svoj vpliv, da avstro-ogrška monarhija izpolni svoje

dolžnosti, katere ji nalagajo sedanji albanski nemiri?

Podpora vsled uim.

Nujne predloge za državno podporo so danes vložili poslanci:

Fon za pogorelce v Srednjem Logu na Goriškem;

Jarc za pogorelce v Gaberjih in posestnike v občinah Radovica in Drašči, katerim je toča napravila do 400 tisoč kron škode;

Pišek za pogorelce na Braunsveigi pri Mariboru;

Žitnik za občino Senodole pri Senožcih, koder je toča uničila vse poljske pridelke;

Roškar za občino Ščavnica, Ithona, Oseg, Cagatinci, Sv. Anton, Andrenci, Brengova, Cagona, Zupetinci, Smolinci in še nekatere druge v gor. radgonskem in šentlenarškem okraju, koder so toča in druge vremenske ne-zgode uničile poljske pridelke;

Hladnik za vinogradnike v krški občini, katerim je toča z viharjem 18. maja napravila do 500.000 K škode, dalje za vinogradnike v Cirkniku pri Št. Rupertu in v Veliki Dolini;

dr. Krek za več občin v kamniškem okraju;

dr. Benkovič za podporo vsled toče v občini Dobova, v rajhenburški župniji in v okolici Laškega trga;

dr. Verstovšek za posestnike, oškodovane po toči v občinah Remšnik, Kaplja in Gradišče;

dr. Jankovič za posestnike v Kostivnici in v župniji Sv. Križa pri Slatini vsled toče in za posestnike v občinah Sv. Hema, Nezbrše, Sedlarjevo, Lastnič in Sv. Peter pod Gorami vsled povodnji od 1. do 15. t. m.

Interpelacije.

Dr. Benkovič je interpeliral vlado zaradi avtomobilne zveze Celje-Dobrna, regulacije Sotle in sklicanja okr. pomožnih odborov k sejam.

Dr. Verstovšek je interpeliral ministra za javna dela zaradi obrtne šole v Šoštanju. Interpelacija je jako obširna in šiba nestrpno postopanje graškega namestništva napram slovenskim obrtnonadaljevalnim šolam na Štajerskem.

Poslanec Pišek je interpeliral ministra za notranje posle zaradi novih volitev v okrajni zastop Slov. Bistrice.

Predlogi.

Roškar, dr. Verstovšek in tovariši so predlagali premembo ljudskošolskega zakona, primerno težnjam in potrebam kmečkega ljudstva. V zadnjih dveh letih naj bi se v ljudski šoli izvršil obvezen pouk v kmetijstvu. V tem zmislu naj se preosnujejo učiteljišča, da bodo mogli učitelji poučevati v raznih kmetijskih strokah.

Isti poslanci predlagajo, naj vlada sprejme v načrt lokalnih železnice zgradbo železnice Rečica-Gorenji grad.

Dr. Benkovič je predlagal, da se odpravijo realni fidejkomisi, zgradi sotska železnica in da pride Zidanmost v višji plačilni razred državnih uradnikov.

Roškar, Brenčič in dr. Benkovič so predlagali zgradbo železnice Ljutomer-Ormož.

Hišnorazredni davek.

Poslanec Žitnik in tovariši so predlagali: Vladi se naroča, naj takoj predloži zbornici načrt zakona, da bodo davka prosta ona stanovanja, ki so potrebna za izključno kmečke družine. — Ta predlog utemeljujejo predlagatelji s tem, da je neopravičen hišnorazredni davek od onih stanovanj, ki jih kmečki posestnik nujno potrebuje za svojo družino, posle in dninarje. Kmet potrebuje to osobe in tudi člane svoje družine, da mu obdelujejo zemljo, od katere mora itak plačevati zemljiški davek. Hišnorazredni davek je tem večje breme, ker lastnik od teh družinskih stanovanj nima nobenega dohodka, pač pa stroške za poprave. Zato je povsem opravičen predlog, da se hišnorazredni davek od takih stanovanj odpravi.

Zavarovanje zoper ogenj.

Poslanec Žitnik in tovariši so predlagali: Izvoli naj se odsek 26 članov, ki naj v zmislu sklepov poslanske zbornice v XI. zasedanju in raznih vladnih izjav izdela načrt zakona, da bodo smeli deželni zbori urediti zavarovanje proti ognju po načelih prisilnosti, vzajemnosti in monopola. — Poslanska zbornica se je v letih 1891 do 1897 temeljito bavila s tem vprašanjem, ki pa je zopet zaspalo vsled vednih parlamentarnih kriz.

Zgradbe ljudskih šol.

Poškar, Pišek in tovariši so predlagali, da država prispeva k troškom za zgradbe ljudskih šol. Po zakonu morajo občine same skrbeti za zgradbe in druge potrebščine ljudskih šol, kar je posebno za revne občine prehudobno breme. Država naj bi prispevala vsaj polovico.

Zavarovanje zoper uime.

Toča, povodenj in druge vremenske nezgode vsako leto uničijo za več milijonov poljskih pridelkov. Mnogo posestnikov pride vsled tega na beraško palico ali pa v vedno večje dolgov. Vlada sicer deli podpore, toda te so neznatne in tudi nečasne za kmetovalca. Zato naj bi se vpeljalo obvezno zavarovanje proti vremenskim nezgodam. V pokritje stroškov naj bi prispevali država, dežele in pa posestniki z zmernimi premijami, ki naj bi se vplačevale z davki. — Druge predloge objavimo pozneje.

Uvoz mesa.

Socialni demokratje in razne druge stranke se kar tepejo za prvenstvo, kdo bo prvi zahteval od vlade, da odpre vse meje uvozu mesa iz inozemstva. Predsednik je predlagal, naj je prva točka dnevnega reda za bodočo sejo bančna predloga. Socialni demokratje pa zahtevajo, naj pridejo prej na vrsto nujni predlogi zaradi draginje mesa. Ves ta boj za prvenstvo v tem vprašanju pa je smešna komedija. Ako ogrska vlada v zmislu tajne pogodbe z dne 9. novembra 1907, ki jo je sklenil ministrski predsednik baron Beck, ne dovoli dalje uvažati tuje mesa, potem je brezuspešna dirka za lovovorov venec »ljudskih osrečevalcev«. O tej demagogiji prihodnjic več.

»No, ta je pa ta lepa! A sa jih letašne vultve res že tku dol prnesle, de hodja u strganeb čaulah na ukul pu mest, in prideja za čluvekam tku tih, de se jh more člouk prou res ustraš?« Gudrnou sm nad gespud dohtar Ivan Taučarjem, ke m je naenkat pulužu roka ud uzad na rama, glih ke sm ugledvou tam u Šelenburguveh ulcah tiste morske ribe pred Štakuluva štacuna u škaf.

»Kua pa misleš, Pepe, ud mene? Jest, dohtar Taučar, oberredehter »Slu-venskega Naruda« brez udgovernast, deželni udbornk, praudn zastopnk mastne — čm rečt — mestne hraniln-ce iblanske, prhodn žepan in tku dalje; jest, pa strgane čaula! A se t meša? Gumice sm s pustu gor na peta pršrau-

fat, gumice; zatu t hodm tku tih, ket kašna mačka.« Pubahu se je gespud dohtar Taučar in se pustavu pred mene trebuh ven, prsa not.

»Kua jm je blu pa spet tega treba; gumice gor na pete šraufat in se zmrdvat? A jm čaula na kveder, kokr sa jh učaseh nussil in podnce pu čitaunc iz nim frderbval; a jm čaula na kveder več na taubaja?«

»Na morm, Pepe, prou res na morm, pa tud na smem, ket prhodn iblansk žepan, ke um mou za skrbet za blagor ubčanu, nost takeh čaulu, de b šunder delu iz nim.«

»Kua, a mislja iz gumicam na petah skrbet za blagor ubčanu, a mislja, de b brez gumice tega na mogl strit, de b na šlu?«

»Pepe u zdejšneh navarneh časeh, ke uja pudgane začele skakat in letat pu mest naukul prec, kokr uja Iblanca zaprl; u zdejšneh časeh težku. Pepe, res prou tešku.«

»Gespud dohtar, jest jh na zastopem; prou res, de jh na zastopem.«

»Kaj me na uš zastopu! Sej vnder guvarim lepu pu kranjsk, a ne?«

»Tist že; ampak, kua pa maja iblanske pudgane in gumice na nñneh petah skp za upraut? Tega jest na zastopm.«

»Aha! No, tu me uš pa že tud zastopu in sprevidu, de sm res unet in skrben za blagor Iblancanu. Le pušluši me!«

»Če m maja velik za puvedat, stopva pa rajkela u kucina italjana na morske rake, dons je glih petek in jest

sm dubu taka gusta najne. Tlela vnder na morma stat ldem na zubeh.«

»Oh, sej um hitr fertik! Viš, jest se nč rad na postem. Moj želodec je prešvoh za postne jedi. Kar pučas pejma tlela preke elefont, pa t um pu pot puvedu, kar t mam za puvedat.«

»Kuku je tu, de maja še zmeri švoh želodec? A jm ni nč udlegl, ud kar sa jm klerekalce vn iz želodca spumpal?«

»Eh, klerekalce nimam več u želodce; kok s čudn. Udkar sa vultve kunčane, me znaja klerekalci rad mt. Zdej mam pudgane u želodce.«

»Kaj m na puveja?! Tu more bt pa še huiš, a ne?«

»I, a nis brau u ta »Sluvenskmu »Narude« unkat, kuku sm čez pudgane šimfu?«

»Nak, nism brau!«

»Eh, ti pa mende tud zmeri sam u tistga »Sluvenca« škilš! Za kua pa »Narud« nekol u roka na uzameš; a t na paše?«

»I sej ga tud uzamem, kedr mam glih putreba; nč se jm nej nekar na fržmaga; al za kej pametnega in resničnga zvedet, m pa use glih »Sluvenca« bl prou pride, nej nekar na zamerja.«

»No, pa pestima tu na stran; če ne na um pršou du tega, de b t puvedu, kuku je iz mojem gumicam in iblanskem pudganam.«

»Tu maja pa tud prou, kar začneja nej prpoudvat.«

»Viš, Pepe; Iblanca uja u kratkem zaprl in tam, ke teče zdej voda, se u pol cedil — eh, je bulš, de sm tih. In

pudgane, ta strašna nadlega, uja prlezle vn iz kanalu in špancerale pu grabne in deleč ukul pu mest, kokr naše narudne dame pu štelnarjeh, kedr zibnuncvancari muska špilaja. Tu u pršlu u kratkem nad nas. Pa misleš, da s gespud Lašan iz tega kej stri? A misleš, de je že mignu iz mazincam, de b pudgane pregnou? Prou nč še ni sturu in usa ta skrb uja zvalel na moje rame, ket iblanskega žepana.«

»Za kua pa že preh nisa skrbel za take kanale, de b pudgane na mogle ldi nadlegvat; sej sa mel dost douh časa cela iblanska uprava u sojeh rukah? Lašan tud na more use naenkat strit.«

»Ti, Pepe; nekar na začn prec štenkat. Ti dobr veš, de sma mel mi druge skrb. Ti dobr veš, de je blu treba preh zdelat plane za špenača na Grad; de sa se mel naš rotuš svetniki pu dneunem trude hodet kam hladet. Glih, ke sma tu skunčal, sa nam pa klerekalci štrana zmešal. Zdej pa deli, če morš! No, pa jest um že še tud za pudgane druge strune napeu, sam de pridem na rotuš. Sej me puzaš, de sm louc ud nog du glave. U cel moj famili je talent za lou pusebr dobr rüzvit; sej mende veš. Jest, če že ni za jz flinta na jaga, greim pa h Iblanc nad ribe. Tista louška žila, ke ja čutim u seb, m pa na da, de b mrvov. No in zdej, ke uja pršle pudgane na nas; čm pa pudganam pu-kazat, de sm zmeri na sojmo meste in zatu, lej, glih zatu sm s pustu gumice na pete pršraufat, de um lohka laz u

Prvi spopadi v zbornici.

Socialnodemokratski posl. Seitz predlaga, da naj se razpravlja kot prva točka Reumannov predlog o uvozu mesa in ne bančna predloga, kot je to predlagal predsednik. Predlaga, da naj se glasuje o njegovem predlogu po imenih. Socialni demokratje ploskajo. Nemški nacionalci burno ugovarjajo in kličejo socialnim demokratom: »Gollufija! Vi mečete pesek v oči!« Postanica Hummer in Teufel zapustita svoje sežede in hitita proti socialnim demokratom in jim kličejo: »Vi demagogi! Motiti hočete delomožnost zbornice!« Socialni demokratje posujejo Hummerja in Teufela. Ker poslanec Hummer še vedno zmerja socialne demokrate, se spusti Resel proti njemu. Zadnji trenutek prepreči radikalcu pretep. Po daljši razpravi se v imenskem glasovanju s 197 proti 188 glasovom odkloni predlog, da se Reumannov predlog natisne. Za Seitzov predlog so glasovali socialni demokrati, krščanski socialci, del Čehov, Italijani, Rusi in dunajski svobodomiselnici. S 194 proti 168 glasovom se odkloni nato Seitzov predlog, vsled česar bo razpravljala zbornica v torek o bančni predlogi. — Seja se zaključila ob četrta na 6. zvečer.

Demonstracija na galeriji.

Po končani seji so uprizarili obiskovalci galerije demonstracijo. Socialni demokrati so pozdravljali demonstrante. Predsednik je ukazal izprazniti zbornico, dasi je bila seja že zaključena. Demonstrante so morali s silo odstraniti. Tudi pred parlamentom je bila mala demonstracija, a je demonstrante hitro razkropila policija.

Nameni novega predsednika.

Novi predsednik dr. Sylvester je izjavil, da hoče kolikor bo le mogoče okrajšati poslovanje zbornice in izboljšati vse malenkosti, tako da bo poslovanje priprostejše. Poizkušal bo to izvesti po osebnem obveščanju s poslanci. Seje naj bi bile vsak teden tri, dva dni naj bi zborovali odseki, dva dni morajo pa imeti poslanci prosto, da so lahko v trajnem stiku s svojimi volilci. Seje želi skrajšati. Trajale naj bi samo štiri ure, kakor je to običajno po drugih zbornicah. Govori naj bi bili krajši. Načrti Sylvestrov so sicer zelo lepi, a v Avstriji v sedanjih razmerah jako težko izvedljivi, in to tem manj, ker hočejo Nemci se pooprstiti narodni boj in uvesti nemščino kot poslovni jezik zbornice, kar dokazuje tozadevni predlog poslanca viteza Mühlwertha, po katerem bi naj bila nemščina poslovni jezik, v svoji materinščini bi pa smeli poslanci zgolj nastopiti z dovoljenjem predsednika.

Zveza duhovnikov

državnih poslancev se je tudi konstituirala. Predsednik je Stojan, njegov namestnik Lang, mesto drugega podpredsednika je prihranjeno grško-katoliškim poslaneom. Zapisničarja sta poslanca Zahradnik in Prischnig, v parlamentarno komisijo sta bila odpisana poslanca Faidutti in Biankini.

čist tih ukul kanalu in ke u pudgana pukukala iz kanala, pa ja um foknu.»

»A, zatu sa s pustl gumice na pete pršraut?! Zdej se le zastopm!«

»Kua s pa mislu? A misleš, de b mačka kašna miška kerkat ujela, če b u škornah na kveder ukul skakala? Prmej ver, de ne!«

»O, tu jm pa rad verjamem!«

»In jest b tud u čuleh na kvedr znou zastojn ceu dan ukul kanalu šturklat; pudgane b se m pa lepu u pest smejale. Zdej se bom še piščalko naredu, pa bom, kokr se prau, »Der Rattenfänger von Laibach.« Viš, Pepe, člouk more bt praktičen, pol pa že shaja.«

»Ja, tu je pa res! Kamnšk žvinsk dohtar Zadnikar je tud praktičn člouk, kokr je pukazu u nedela, ke sa bli iblansk sukolci u Kamnk.«

»Kua pa je naredu Zadnikar taga, de se ga upaš h men prmerjat?«

»Veja, na kamnškem žvinskem sejmš s punavad zmeram table, »Voli« — »Krave« — »Telice« — »Biki« — »Prešiči« — »Mrjasci« — »Plemensk biki,« zatu d ldem ni treba šetederat in ukul sprašvat, kua je tu in kua un. U nedela, ke sa bli sukolci zbran u tistmo sejmš, je pa žvinsk dohtar Zadnikar tiste table use preč pubrau, čš: tem se pa že ud zdeleč puzna, kua je ta in kua un, zatu b ble te table čist udveč.«

»Prava reč! Tu ni nč taga. Iz tem s je naredu sam naputrebne del. Kua pa, al b bla tu kašna škoda, č b blu tud še napisan ustal, šk sa lde že tku in tku vedi? Viš, sej Iblančani tud veja, de je tula pošta, pa je še use glih gor zapisan c. kr. pošta.«

»Nm člouk tud neko na konc na pride, zatu je pa bulš, de mouči

Volatatu Pepe iz Kudeluga.

Velike vaje avstro-ogrske vojne mornarice.

Vzlic najboljšim diplomatičnim odnošajem med našo državo in sosedo-zaveznico Italijo se vendar vrši med obema neprestan tih boj za Adrijo in obmejne kraje. Vojaški upravi obračata vso svojo pozornost na to točko in vojaški strokovnjaki se intenzivno bavijo z njo ter na popirju vodijo in kombinirajo vojne pohode. V tem zadnjem so zlasti glasni Italijani. Italijanska vlada je imenovala posebno komisijo, kateri je poverila nalogo, da preišče in dožene, kje in kaj je potrebno storiti in izpopolniti ob jadranski obali in njenih lukah. Komisija je nedavno dokončala svoje delo in predlagala za dela: v Bariju 7,675.000 lir, Ortoni 9,000.000 lir, Anconi 3,800.000 lir, Ravenni 14,000.000 lir in v Benetkah 14,000.000 lir. Razen tega so predložene melioracije za Controne, Taranto, Gallipoli in Brindisi. Za nas je zlasti zanimivo, da si Italija toliko prizadeva in konsekvntno dela na to, da si v Benetkah ustvari opirališče za svojo vojno mornarico, kar meri pač naravnost na Trst.

Italijanski vojni pisatelji so pa prišli zadnji čas v svojih razpravah o italijanskih operacijskih črtah po avstrijskem ozemlju do tega-le zaključka: Operacije skozi južno Tirolsko bi naletele na čisto nepremagljive strategične in taktične težkoče; znatno otežkočeno bi bilo z ozirom na oskrbo tudi operiranje preko Istre ali Gorice proti Ljubljani. Zato pa naj se vsa pozornost posveti operacijam in izkrcavanju v tej smeri, da bi se italijanska armada mogla postaviti na ogrske ravnine.

Letošnje vojaške vaje v Dalmaciji, katerim bosta prisostvovala prestolonaslednik Fran Ferdinand in šef generalnega štaba Konrad pl. Hötendorf, imajo pokazati, v koliko so italijanske vojne kombinacije prave in nevarne za nas in kako bi se bilo tem nakanam postaviti v bran.

Gre se za napad na vzhodno istrsko obal; v to svrhu se pomnožena letna eskadra razdeli na dva dela: sovražnega in brambnega. Bramba bo sestavljena tako: 5. gorska brigada (Zader) s 5 bataljoni, 2 gorski bateriji, 1 eskadron, brigadna sanitetna postaja, brzojavni gorski oddelek in gorska oskrbna kolona; dalje pet takozvanih oddelkov za brambo obali, ki bodo sestavljeni iz vajakov šibeniške in kašteltske okolice. Razven tega dobi bramba močno torpedno flotilo.

Napadalec ima 79. pešpolk, ki se s tremi bataljoni nahaja v Reki, potem 1 baterijo in pol eskadrona, ki se vzamejo iz zagrebskega vojnega zbora. Ta detachment se ukrca v Reki na najete parobrode, priplove pod zaščito vojne mornarice k dalmatinski obali in se v Dalmaciji izkrci. Razven tega se mobilizirajo oddelki za obrambo primorja v napadalečevem področju, in sicer črta Senj—Reka—Pulj.

Te vaje so važne zlasti še zato, ker se ima preiskusiti možnost brambe primorske obali pred izkrcanjem sovražnega vojaštva, katera bramba sloni sedaj zgolj na torpednem ladjevju. Pokazati se ima, če je pravilno mnenje, ki vlada v krogih francoske vojne mornarice, da namreč za obrambo obali zadostuje močan torpedni oddelek, torej le male enote, in ni treba za to velikih vojnih ladij. Ako se to mnenje izkaže kot krivo, bo treba preskrbeti za obalno brambo velikih vojnih ladij in brzih križaric.

Zadnje naše velike pomorske vaje z izkrcavanjem so bile leta 1906. v okolici Dubrovnika.

OGRSKI OBSTRUKCIONISTI SE ŽE PREPIRAJO.

Tudi včeraj je v ogrskem državnem zboru nadaljevala obstrukcijo opozicija. Zbornica še ni pričela razpravljati o dnevnem redu: brambna postava. Medtem ko postopa opozicija v zbornici še zložno, se pa že kažejo slojavi, da opozicija ni tako trdna in pojava, kakor bi kdo sodil po zborničnih poročilih. Sodilo se je, da se bodo Košutovci in Justhovci zopet združili na banketu, ki so ga priredili na čast grofu Apponyiju. A razpoloženje na banketu je bilo jako hladno. Vsi so komaj čakali, da so se razšli. Appony in Justh sta se pripravala. Prišel je na banket tudi neki socialni demokrat, kljub temu, da so Apponyja ob zadnjem njegovem govoru v Temešvaru obmetavali z gnjilimi jajci. Košutovci so pozabili napiti Justhu, kar je storil socialist. Justhovci so bili zato razžaljeni. Splošno sodijo, da Justhovci in Košutovci ne bodo dolgo skupno delovali.

JAPONSKI VLADAR OBIŠČE KITAJSKO.

Iz Peterburga se poroča, da namestnik japonski cesar obiskati kitajski dvor. Z obiskom se namerava povečati japonski vpliv na Kitajskem.

CASTROVE PRIPRAVE.

Iz Columbije se poroča uradno, da je priplul v ponedeljek Castrovo parnik v Tumaku. Spremlja ga še en parnik. Castro ladje ni zapustil.

VSTAJA NA HAJTIJU.

Iz New Yorka se poroča: Američanska topničarka »Petrell« je odpluta proti Hajtiju. Predno so osvojili vstajno mesto, so na neko zasebno američansko ladjo se rešile Američanke. Lastnik ladje je brzojavil v Washington, da naj mu dovolijo, da se sme posluževati topov v brambo Američanov in drugih inozemcev. Dasi mu Zedinjene države tega niso dovolile, se je pripravil lastnik jahte za vsak slučaj. V konzulatih je vse polno beguncev, med njimi tudi nekateri generali poraženih vladnih čet. Hajtijske čete so se le slabobranile. Američani odpošljejo še več vojnih ladij proti Hajtiju.

Prvi vihar v znamenju socialslovskega hinavstva!

Včeraj se je konstituirala zbornica in včeraj so že tudi socialni demokratje začeli podirati njeno delavnost. Poti poti, ki so jo včeraj nastopili, in ki zasluži v polnem obsegu ime najbolj neumne, v zgolj dnevnih agitatorskih razlogih utemeljene obstrukcije. Ne pride državna zbornica nikamor. Delavsko ljudstvo, ki je v socialnodemokratskem taboru, naj se zahvali svojim poslancem, da je prvi dan brez vsake potrebe poostiril razmere, da se je samo iz nestrpnosti, strastvene kratkovidnosti skoraj pričel v zbornici pretep, ki je koncem seje na galeriji res zdivjal.

Za kaj je šlo? O tem, ali pride predlog glede na argentinsko meso na vrsto par ur prej ali kasneje. Predsednik je predlagal, naj se kot prva točka v torek obravnava bančna predloga v prvem branju. Prejšnja zbornica je tako debato že obširno obdelala. Novega se ne da kaj povedati, strokovno izvežbanih oseb v bančnem vprašanju ni prišlo med novimi poslanci v zbornico. Zato je popolnoma jasno, da stranke, ki so vse za to, da pride predloga v odsek, ne bodo z dolгими govori tratile časa. V par urah bo vse opravljeno in potem se prične mlatev prazne slame o argentinskem mesu. Socialni demokratje so pa hoteli imeti priliko, da bi za svojo agitacijo dobili kaj snovi in zato so zahtevali, da se mora najprej obravnavati nujni predlog o slavnem argentinskem mesu. Stvarno je ta zahteva brez temelja, obenem pa naravnost škodljiva za ljudstvo. Denar je že zdaj drag in vse kaže, da se do jeseni še znatno podraži. Če se sklene bančni zakon in s tem dovolj banki novih 200 milijonov kron, ki jih ni treba obrestovati, pomenja to v sedanjem času izdatno pomoč za kredit in s tem podporo obrti, trgovini in delavstvu. Argentinska debata bo trajala dolgo časa. Če bi imela šele potem priti v razpravo bančna predloga, bi bilo verjetno, da bi se zbornica v tem vročem času, utrujena in vznemirjena vsled strastnega boja, ki se brez dvojbe razvije o argentinskem mesu, sploh ne menila zanjo.

A to še ni vse! Socialni demokratje so pričeli s poimenskim glasovanjem za silno otročjo reč. Predlog o argentinskem mesu še ni natisnjen; zato je bilo treba najprej rešiti vprašanje, ali naj se tak predlog sploh dne na dnevni red, ker je to v protislovju s poslovnikom. In za to vprašanje je bilo treba izgubiti dobro uro s poimenskim glasovanjem in z njim združenim šumom in prepirom. Zbornica je pritrdila, da sme priti imenovani predlog na dnevni red. Nato se je šele šlo, kaj naj bo prvo. In tudi tu se je oglasil socialni demokrat, ter zahteval glasovanje po imenih, a je vendar izprevidel, da je to neumno in je zahteval samo, naj se konstatira razmerje glasov. Pri tem glasovanju je pa zinagal predsednik s svojim predlogom in tako bo v torek najprej prvo branje bančne predloge, potem pa argentinska debata.

Socialni demokrat se je s svojim nastopom osmešil in do kosti blamiral. Proti krščanskim socialcem je naperjena argentinska komedija; ti so pa glasovali brez izjeme s socialno demokracijo in tako izpihali precej vetra iz socialistovskih jader. Pač pa so nemški svobodomiselnici, ki so bili ob volitvah zvezani s socialnimi demokrati, glasovali proti in ravno med tema dvema nedavno tako bratskima strankama se je pričel divji dvoboj. Če hočejo socialni demokratje onemogočiti vsako delo, so prav začeli. Seveda bodo parjaveli, da so oni edini za redno delo. In temu se pravi hinavstvo!

Štajerske novice.

š Nemška omejenost. Slovita »Deutsche Wacht« v Celju je v poslednji svoji številki zopet odkrila svojo modrost. Huduje se namreč nad tem, da porabijo Slovenci za »prastaro nemško« ime Klagenfurt spakedrano skovanko »Celovec« in da jim služi v »novejšem« času za deželo Kärnten spakedranka »Koroško«. Človek že res ne ve, ali so naši nemčurji bolj zabiti ali bolj zlobni. Saj mora vendar vsakdo vedeti, da so Slovenci davno preje imeli na Koroškem domovinsko pravico, nego je še bil zašel kak Nemec tja.

š Nesreča v studencu. V četrtek se je ponesrečil v studencu kavalerijske vojašnice v Mariboru tesar Franc Kolman. Delavci trdke Kiffmann iz Maribora so vlačili iz studenca cevi in Kolman se je podal v studenc, da je zamočeval verige okrog lesenih cevi. Naenkrat pa ni bilo nobenega znaka več o Kolmanu. Delavci so mu klicali v globino, naj se oglasi, ali oni v studencu ni dal besede od sebe. Začuden si bili vsi in tesar Purgaj se je spustil na dno. Tu pa je opazil, da visi Kolman z glavo in rokami navzdol in da je zapleten z nogami v vrveno lestvico. Na glavi je imel ponesrečenec veliko zevajočo rano, ki mu jo je prizadel kamen, ki se je spustil iz studenčnega obzidja in padel v globino. Več pozvanih delavcev je spravilo ponesrečenca v bolnišnico.

š Drava ga je izvrgla. Pri Sv. Janžu na Dravskem polju je izvrgla Drava truplo 11letnega Karola Škerleca, sina ključarskega mojstra v Studencih pri Mariboru, ki ga je bila pred par dnevi vzela Drava, kakor je »Slovenec« že poročal.

š Zopet detomorilka. Posestnikova hči Frančiška Ramsak iz Rečice pri Laškem, je nekako sredi meseca julija porodila dete in ga je kot prezgoden porod takoj zakopala. Sosedom in znanecem ni ostalo zakrito njeno prejšnje stanje in njen sedanji položaj, ko je bila brez otroka. Jezične ženske so se dogovorile in so jo naznanile sodišču. Sodišče in orožništvo so sedaj brezdvomno dognali greh Frančiškin in nepremišljeno dekle je že romalo v zapor.

š Nesreča v rudniku. V Trbovljah so se ponesrečili trije rudarji na različnem način. Franceta Groznika, je vsled njegove lastne krivde povozil voz, ki služi za izvažanje nakopanega premoga in mu je zdrobil par reber. Ivanu Cedarju pa je padel del strehe na hrbet in ga je hudo poškodoval, dočim je paznik Rudolf Jarc zgrabil tako neprevidno za dvigalno motovilo, da mu je desno roko popolnoma zdrobilo. Vse tri ranjence so odpeljali v rudarsko bolnišnico.

š Tat v cerkvi. Oni zloglasni tat, ki se je bil pred par dnevi spravil v graško stolno cerkev, da bi ponoči kaj ukradel, je 40 let stari Pavel Weber, doma od Sv. Kristofa v laškem okraju. Bil je že skoro 20 let zaprt in sedaj se dela gluho nemega.

AMERIČANSKI MILIJARDERJI GROZE, DA ZAPUSTE AMERIKO.

Več američanskih milijarderjev se je pritožilo, ker so jim naložili visoke davke. Groze, da zapuste Ameriko, ker jih preveč preganjajo. Rockefeller se pritožuje, ker so naložili na njegovo posestvo v Clevelandu 6.000.000 dolarjev davka; kralj bakra Clark pa zopet pravi, da je 3inpol milijonski davek polovico previsok.

Gospodarstvo.

g Občni zbor perutninarstva zadruga v Ljubljani se je vršil dne 15. julija t. l. Načelnikom je bil izvoljen ravnatelj Kmetijske šole na Grmu gospod V. Rohrman, namestnikom gospod H. Franzl, blagajnikom in tajnikom nadučitelj Zupan iz Dolskega. V odbor pa: gg. A. Kalan, J. Legvart, J. Rataj, K. Počivalnik. V nadzorstvo so bili izvoljeni gg. Pengov France, Merkun Ivan in Traven Jakob. Vsi so vneti perutninarji, zato je upanje upravičeno, da povzdignejo to zadrugo in naše perutninarstvo, ako najdejo v ljudstvu zadostne podpore in potrebnega zanimanja. Dohodki iz perutninarstva so v naši deželi ogromni, pa se dajo z umno rejo še izdatno zvišati. Vse vnete perutninarje, zlasti gospodinje, vabi odbor k pristopanju v zadrugo, ker so stroški tako majhni, da jih zmore vsakdo. Pristopnina in delež znašata 3 krone. Kdor želi pristopiti, naj prijavi pristop nadučitelju Zupanu v Dolskem p. Dol in naj obenem vpošlje znesek 3 krone.

g Perutninarsko razstavo priredi odbor letos na jesen v Ljubljani, na kar opozarjamo že sedaj vse ljubitelje perutnine. Kdor se boče razstave udeležiti, naj se prijavi nadučitelju Zupa-

nu v Dolskem, ki daje vsa potrebna pojasnila. Dolenjci se lahko obrnejo v tej zadevi do gospoda ravnatelja Rohrmanna. Lanska razstava v Kandiji se je tako izobno obnesla, da je presenetila odbor sam; v središču bo izpadla gotovo še lepše.

— **Kmetijski poučni izlet na deželno posestvo Robež pri Medvodah.** Zanimanje za ta izlet je zelo veliko. Udeležencev se je oglasilo nad 300 samih živinorejcev. Poleg veliko koristnega, kar bodo udeleženci videli in slišali, si bodo pokusili tudi izvrstno kapljo iz kleti deželne vinarske zadruge, katero je omenjena zadruška za živinorejce podarila. Na Sveti Katarini še gotovo ni bilo toliko ljudi, kakor jih bode jutri. Robež leži namreč pri Sv. Katarini pod Grnado.

REŽISERSKI TEČAJ.

»Ljudski oder« v Ljubljani priredi na novem ljubljanskem odru v »Ljudskem domu« v dneh 14., 15. in 16. septembra t. l. tridenen kurs za podeželne režiserje, voditelje iger in najboljše igralce in igralka naših društev. V tem kursu se bo podalo udeležencem vse, kar je treba, da igra vspe, bodisi glede študiranja igre, ali režije, zidave odra, kostumov, uporabe kulis, lišpanja itd. Vse kar se bo teoretično razpravljalo, se bo tudi praktično pokazalo. Tečaj se vrši pod vodstvom strokovnjakov in je brezplačen. Vsak udeleženec mora imeti po en iztis dr. Krekove igre »Tri sestre« in mora še predno pride v Ljubljano znati eno ulogo, naj bo že katerokoli te igre. Pristop ima vsak član in članica vseh naših društev, ki so vključena v S. K. S. Z. Od posameznih društev se lahko oglasi do pet igralcev. Ker je število udeležencev omejeno, se bo oziralo to pot na tiste, ki se bodo preje prijavili, in v tistem redu, v katerem se bodo prijavili. Prijave je pošiljati najkasneje do 31. julija na naslov: »Ljudski oder v Ljubljani«. Ako se oglasi za en tečaj preveč udeležencev, se nekoliko pozneje priredi še drugi tečaj. Pri prijavitelju naj se vpiše krstno in rodbinsko ime, rojstno leto, kraj rojstva in eventualno šolsko izobrazbo. Udeležencem se bo poskrbelo v Ljubljani za ceno stanovanje in dobro in ceneno hrano.

Dr. Jan. Ev. Krek,

t. č. predsednik S. K. S. Z.

Luka Smolnikar,

t. č. predsednik »Ljudskega odra«.

Dnevne novice.

— **Na katoliški shod jugoslovanske mladine!** Prihodnji teden pričakujemo podrobnosti glede posebnih vlakov. Do tedaj naj bi v vsaki župniji se že vršil agitacijski sestanek za mladeniški shod, da se koncem tedna vsa potrebna naznanila že odpošljejo v Ljubljano. Agitirajte povsod za veliko udeležbo! Iz vseh slovenskih župnij mladeniči v Ljubljano!

— **S. K. S. Z. poziva vsa svoja društva,** da skrbje za najštevilnejšo udeležbo pri mladeniškem sestanku dne 27. avgusta v Ljubljani. Kjer treba, naj se osnuje za to posebni agitacijski odsek, ki prevzame vse ureditve za sestanek, ako je društveni odbor preobložen z delom. Ona društva, ki v obližju nimajo izobraževalnih društev ali podobnih organizacij, naj raztegnejo svojo živahno agitacijo zlasti v take kraje, da bodo posebno mnogoštevilno zastopani kraji brez organizacij, da se navdušijo pri skupni manifestaciji za lepe ideje in požrtvovalno delo.

— **Dekanijski odbori S. K. S. Z.** naj organizirajo v svojih okrožjih potrebno agitacijo za udeležbo primerno razmeram. Društva, ki imajo društvene zastave, prosimo, da se udeležijo slavnosti z zastavami.

— **»Narod« in »Jutro« v nečedni družbi.** Zagrebška »Hrvatska Sloboda« navdušeno pozdravlja »Hrvatsko-slovenski klub« in se čudi tistim, ki rujejo proti njemu. Rovarji igrajo jako nečedno vlogo naših narodnih nasprotnikov: da bi bili Slovenci dalje metla, da bi bili obsojeni na nedelo, treba bi jih bilo razdeliti v več skupin... V kaki čedni družbi sta »Narod« in »Jutro« pove »Hrvatska Sloboda« s temile besedami: »Poznati Chlumetzkiev, Kossuthov i Pašičev špijun, prvi je digao nogo, da se dodične čista obraza jednoga Laginje.« — Tako »Hrvatska Sloboda«, mi pa pravimo: »Slovenski Narod« je s tem, da se je pridružil taki družbi, zopet le pokazal, da ga ni mogoče smatrati za resen list, ker svoje nazore vsak dan izpreminja. Še v ponedeljek dne 3. t. m. je »Slovenski Narod« pisal: »Slovenska napredna javnost bi se težko sprijaznila z idejo, da se naši poslanci pridružijo jugoslovanskemu klubu teritorialnega znač-

ja; četudi je jugoslovanska vzajemnost izrednega pomena v parlamentu, bi dalmatinski poslanci s takim klubom že implicite proglasili svoje tovariše iz drugih dežel za goste, za napol hospitante, katerim bi v mnogih ozirih morali že v interesu svojega ožjega programa odkloniti odločilno besedo, oziroma jih majorizirati. In jugoslovanska vzajemnost pomenja izenačenje even. nasprotij v smislu narodne celokupnosti, ne pa teritorialnih koristi.« — Zato, ker sta dr. Gregorin in dr. Rybač se postavila na to prvotno korektno stališče »Slovenskega Naroda«, se ju sedaj napada. Popolnoma opravičeno se sklicujeta dr. Gregorin in dr. Rybač v »Edinosti« na to, da bi se jima kaj moglo očitati le, če bi čaka la, da se pridružita skupni formaciji, posebno: »če pomislimo, da je moč za nas Slovence najnevarnejše grupe v zbornici, to je nemške narodne zveze po izidu volitev nevarno narastla ter da ta grupa po ustanovitvi naravnost proti nam naperjene napadalne skupine, udruženja nemških poslancev alpskih dežel, ne dopušča nikakega dvoma o resnosti situacije, potem je lahko uvideti, da nismo imeli izgubljati časa.« »Pri nas je Hannibal ante portas. Iztegnjeni prsti pangermanizma postajajo že zelo občutni v našem Primorju.« Po teh besedah je razumljivo, da se primorski zastopniki niso mogli žrtvovati posebnemu stališču ljubljanskega poslanca, ker bi od takih žrtv slovenska stvar v Primorju nič ne imela, ali kakor pravi »Edinost«: »Kar se pa tiče dr. Ravniharja, ki so ga baje primorski ponajbolj žal, da se ni mogel priključiti nanjbolj žal, da se ni mogel priključiti nobenemu obstoječim klubov. Zgolj na njegovo osebo se naši poslanci niso mogli ozirati, zlasti radi tega ne, ker niso izvoljeni na naprednem, marveč izključno na narodnem programu. Primorski narodni poslanci so še kakor avtonomen klub stopili v zvezo z najmočnejšo jugoslovansko parlamentarno organizacijo: s »Hrvatsko - slovensko Zajednico« v svrhu skupnega taktičnega postopanja. Tako stoji stvar in nič drugače. Naši poslanci so ravnali popolnoma pravilno in so ta svoj korak prej gotovo dobro premislili. Njihovega ravnanja ne bo torej obsojal noben razsoden politik.« — Če bi »Narod« hotel biti slovensko glasilo in ne glasilo neke ljubljanske klike, bi to opravičeno stališče tržaških Slovencev razumel. Edina narodna korist je, da se je ustanovil »Hrvatsko-slovenski klub«, ker le tako bo jugoslovanska delegacija z njenimi mnogimi skupnimi interesi mogla priti do veljave. »Edinost« v svojem odgovoru na razne napade prav odločno poudarja in kaže na posledice, ki se jih je videlo v prejšnjem parlamentu ob globoko segajočem cepljenju in s tem združenem rivaliziranju obeh jugoslovanskih klubov. — »Narod« in »Jutro« se pri teh argumentih zamaž ozirata po pametni družbi.

— **Samo »zli duh češkega naroda« se je oglašil.** Tržaška »Edinost« piše: »Edini češki list, ki se usaja nad našimi poslanci, so brnske »Lidovi noviny«, glasilo onega dr. Stranskega, katerega se je že opetovano označalo za zlega duha češkega naroda in ki je bil povodom zadnjih volitev naravnost v nesrečo za češko stvar na Moravskem, kakor je opetovano konstatirala mirna in stvarna »Union«. Za nas je sicer čisto postranska stvar, kako pišejo neinformirani češki listi. Največji in najboljše informiran češki svobodomiseln list »Narodni Listy«, odobrava korak naših poslancev in s tem je stvar, v kolikor se tiče češke javnosti, za nas ugodno rešena.« Nadalje piše »Edinost«: »Jutro« se mi navsezadnje niti ne čudimo, da piše tako, kakor piše. Ta list živi od senzacij, zato mu je pač tudi ta prilika dobro došla kakor zaželjena kost, na kateri gloda. Čudimo se pa, da je tudi »Slovenski Narod«, ki je še pred kratkim plediral za skupno nastopanje naše delegacije na Dunaju, sedaj odprl vse registre ogorčenja ter prevzel vlogo »utrovega« sekundanta. Bodi torej tudi »Slovenskemu Narodu« povedano, da so naši poslanci bili izvoljeni na narodnem programu, da je dr. Gregorin sicer res podpirala napredna stranka, a da on ni kandidiral na naprednem, ampak na narodnem programu ter da je na vseh shodih s posebnim povdarkom naglašal, da je za edinstveno nastopanje vseh slovenskih poslancev na Dunaju. Dr. Gregorin ni storil torej nič drugega, nego to, kar je napovedoval in čemur so pritrjali na vseh shodih. Dr. Gregorin je naglašal, da brez zaveznikov ne bo mogel dosežati uspehov, a kje naj jih išče prej nego pri lastnih sonarodnjakih?! A

ker slovenskili liberalcev na Dunaju — ni, je samoobsebi umevno, da so naši primorski poslanci morali iskati kooperacije s Hrvatsko - slovensko zajednico. Izvestni gospodje, katerih obzorje ne sega preko Ljubljane, tega seveda ne razumejo; zato tudi s svojimi volilnimi uspehi ne morejo preko mej Ljubljane.«

— **Liberalci zopet razdirajo.** Mari-borska »Straža« pod tem naslovom piše: V teh velepomembnih dneh, ko bi morala biti vsa treznomislača jugoslovanska javnost vesela lepega napredka na Dunaju, pa začnejo besneti in sikati žveplo naši liberalci. Pesem, ki so jo zdaj navili naši liberalci, je tako stara, kakor liberalna stranka. Kadar pridejo v naši politiki trenutki, ko bi bilo treba pozabiti na malenkosti in premo-trivati razmere iz višjega vidika, kakor je domači zvonik, pa zgube liberalci ravnotežje in postanejo ogabni sejalci preprirov in razdora. Nova zbornica stoji pred velevažnimi volitvami v odseke. Le klubi, ki imajo večje število članov, dobe v odsekih primerno zastopstvo. Splošno znano pa je, da se ravno v odsekih vrši najvažnejše delo in da je največjega pomena, če pridejo v nje naši poslanci v zadostnem številu. Kajti zakonski načrti se delajo v odsekih in v zbornici je potem le težko doseči spremembo kake točke, za katero je bila v odseku večina. Nujno potrebno je zato, da imajo Jugoslovani močan klub, ker le potem se jih bo primerno upoštevalo. Še bolj kot te volitve pa pride v poštev bodoči politični razvoj. Gautsch še sam ne ve, kaj in kako, in odločilna pogajanja se še niso pričela. Toda samo če bodo tvorili Jugoslovani krepko in odločno parlamentarno skupino, bodo lahko zadostno in odločilno vplivali na politični položaj. Povsem naraven in logičen mora biti zato za vsakega korak, ki so ga napravili primorski poslanci, ki so se pridružili Hrvatsko-slovenski zajednici. Vsako kunktatorstvo in odlašanje bi bilo samo škodovalo in otežkočilo razmerje. Njihov možat in odločen sklep, utemeljen v danih razmerah, zasluži samo popolno odobravanje vsakega, ki smatra politično delovanje za resno dolžnost, ne pa za kratkočasen šport.

— **Nemški nacionalni listi** se najbolj jeze, ker so se primorski poslanci združili s poslanci S. L. S. in dalmatinskimi pravaši v enotno parlamentarno Zvezo. Zlasti je to nevšečno graškim listom, glasilom onih alpskih Nemcev, ki so zdaj osnovali nemško alpsko zvezo z ostjo zoper Jugoslovane. Tisti liberalci, ki tudi s svoje strani zabavljajo zoper Hrvatsko - slovenski klub, ne delajo nič drugega, kakor da opravljajo posle Nemcev in jim pomagajo. Take slepote so le slovenski liberalci zmožni.

— **»Zarja« brani Masaryka,** sicer brez posebnega navdušenja, a vendar. Ne ve drugega povedati kakor da se je Masaryk nesmrtno proslavil v aferi Friedjungovih dokumentov. To pa je zelo smešna trditev. Aehrenthal je danes še bolj živ in zdrav kakor je bil pred Masarykovim nastopom in slednji mu je stališče le utrdil. Nasprotno pa je Masarykovo gostobesedičenje in njegovo neprevidno nastopanje v Belgradu Jugoslovanom zelo škodovalo. To so vse »zasluge«, ki jih ima ta mož za nas in za Evropo.

— **Shod katolikov češko slovenskih** se bo vršil v dneh 12., 13., 14. in 15. avgusta v Olomucu.

— **Glede argentinskega mesa** uganjajo socialni demokrati zopet veliko komedijo. Vsak ve, da uvoz argentinskega mesa ni koristil ne konsumantom niti ni škodoval prekupcem. Vse je ostalo pri starem, cene mesa so celo poskočile, ko se je argentinsko meso razdeljevalo, namesto da bi padle. Sicer pa argentinsko meso malokdo hoče jesti, niti delavci ne. Spričo tega je socialnodemokratsko demagogija in teater. Ljudstvo naj bi vpitje zoper prepoved nadaljnjega uvažanja argentinskega mesa sam švindel, spoznalo, da socialnodemokratski voditelji, ki imajo vsega zadosti, tudi za revne mase skrbijo. V resnici pa se so drugi družijo s fabrikanti, ki so oju-načeni po volitvah, podražili cene vsem izdelkom in dosegli, da se je socialno zavarovanje zopet za lep čas zavleklo. Sodrug pa švindlajo z argentinskim mesom. Boljših komedijantov kakor so socialni demokrati svet ne premore.

— **Istrski deželni odbor in dijaške podpore.** Kako nepristransko razpolaga istrski deželni odbor z deželnimi sredstvi v podporo dijaštva, pričajo naslednje številke: Do leta 1909/1910 se slovenskih prošelj skorej sploh ni upoštevalo. Za to šolsko leto je izdal deželni odbor 34.000 K dijaških podpor, in sicer dve tretjini Italijanom, eno tretjino pa le vendar tudi Hrvatom in Slovincem. Prošnje za leto 1910/1911 je italijanska gospoda istrskega dež. odbora

rešila še-le zadnji čas in sicer tako, da dobe italijanski dijaški krog 22.000 K, hrvaški in slovenski pa — 4000 K. Prošenj pa je bilo nekako ravno polovico italijanskih in polovico hrvaško-slovenskih ter so bili prosilci slovenske narodnosti večinoma sinovi popolnoma revnih starišev, medtem ko je bilo med Italijani večina gosposkih sinov. Prejšnje šolsko leto sta dobili pazinski gimnaziji: deželna italijanska 6000 K, državna hrvaška pa 5000 K za dijaške podpore; topot pa se je italijanskemu zavodu dovolil isti znesek — 6000 K —, hrvaški gimnaziji pa le 1000 K. Ker je bilo 125 prosilcev — vsi res potrebni —, bi na vsakega niti 10 K ne prišlo. Tudi učiteljsku v Kastvu so prejšnjo podporo 2500 K znižali na 1000 K. Enako »nepristransko« je seveda s podporami vseučiliščnikom: Italijanom se daje, Hrvat in Slovence se odbija. — Upajmo, da tudi Istri vzide dan pravice!

— **Dvojna narodnost.** Pri kamniški prireditvi smo slišali veliko Sokolov, ki so se med sabo pogovarjali n e m š k i. Ne zamerili bi jim tega — njihovo narodnost itak poznamo — ako bi ravno isti liberalci ne napadali tujcev radi tega, ker govore nemški, kakor se je to zgodilo v Čitalnici. S tem oškodujejo liberalci največ mesto, ker s svojim nesramnim izzivanjem odganjajo tujce.

— **Nepričakovan napad na Slovensko planinsko društvo.** Skoraj nismo hoteli verjeti, ko smo slišali vest, da hoče neka lovska družba povzročiti, da bi Slovensko planinsko društvo moralo zapreti vsa svoja pota, ki jih je z večletnim naporom in z velikimi žrtvami priredilo iz Vrat na Kržiž in Skrlatico. Ali niso člani te lovske družbe zelo ugledni narodnjaki? Ali ne stoji v ozadju voditelj lova, ki ima menda neki hotel v Mojstrani in ki nemara pričakuje, da bo z zatvoritvijo planinskih potov zvalil turiste v svoj hotel? Prosimo pojasnila od Slovenskega lovskega društva. Pozivljamo pa obenem Slovensko planinsko društvo, da ne zane-mari tukaj svoje dolžnosti, varovati promet v najdivnejšem slovenskem planinskem svetu. Pričakujemo pač od merodajnih faktorjev, zlasti od ugledne dovške občine, da se prometi tujcev-turistov v tako važnih pokrajinah ne ovira vsled malenkostnih ozir-rov na par mogotcev. Kavalir.

— **»Slovensko Stražo«** podpira lahko vsak in sicer na prav enostaven način, s tem, da kupuje blago, ki je na prodaj nji v korist. Imamo tu predvsem v mislih Kolinsko kavno primes v korist obmejnim Slovincem, ki je pristna le s pečatnikom »Slovenske Straže«. Ta kavna primes je od vseh kavnih pridelkov najizbornejša in se je zato pri naših gospodinjah že splošno udomčila. Gospodinje je kar ne morejo prehvaliti. Kava, ki ji je pridejana Kolinska kavna primes v korist obmejnim Slovincem, je najboljša pijača, posebno zdaj ob vročih poletnih dnevih. Ona najbolj človeka osveži in okrepi. »Sl. Straža« in po nji obmejni Slovenci zasluzijo našo vsestransko in izdatno podporo. Kdor ne more »Slovenske Straže« podpirati drugače, naj kupuje blago, ki je na prodaj nji v korist, kajti le če bo »Slovenska Straža« imela dovolj denarnih sredstev na razpolago, bo lahko z uspehom vršila svoje delo v korist obmejnim Slovincem. Zato, gospodinje, kupujte samo Kolinsko kavno primes v korist obmejnim Slovincem. Pri nakupu strogo pazite na ta napis in na to, da ima vsaka škatljica pritisnjen pečat »Slovenske Straže! Potem pa vsi pogledjte po svojih domovih, ako se rabijo pri vas vžigalice za obmejne Slovence. Če jih še nimate, odločno zahtevajte od trgovcev, da narode naše vžigalice z napisom »V korist obmejnim Slovincem« pri tvrdki Menardi v Ljubljani.

— **Kolera v Trstu.** V bolnišnici se nahajajoči Viktor Mariani, ki je obolel na kolero, se čuti zopet slabše. — Včeraj v bolnico pripeljani prižigalec Andrej Vatovec, ki je tudi obolel na kolero in je 20. t. m. v bolnišnici umrl. 21. t. m. je obolel neki Franc Viezzioli v ulici Capitelli 5 na znakih, sumljivih kolere. Prenesli o ga v bolnišnico. Proti večeru itega dne pa je kolera popadla nekega pomorščaka laške jadrnice »Dantičeva Moro«. Trst je torej v veliki nevarnosti.

— **Imenovanje.** Jernej Sardoč, rač. svetnik pri fin. direkciji, je imenovan za fin. nadsvetnika.

— **Iz Novega mesta.** Načelnikom zdravstvenega okrožja je izvoljen gosp. prošt dr. Elbert in njegovim namestnikom g. župan Josip Zurec iz Kandije. V kuratoriji ženske bolnišnice so izvoljeni gg.: Zrc, Karol Rosman in Franc Božič.

— **Nadvojvoda Karol Franc Jožef,** prihodnji prestolonaslednik in njegova nevesta Cita parnska, s katero se kmalu poroči, dobila velik dvor z dvornim nadmojstrom na čelu. Za dvornega nadmojstra je izbran polkovnik grof

Herberstein. Cesar kupi Citi parmski grad Brandeis ob Labi za tri milijone kron.

— **Iz Most** nam poročajo: Kje so volivni imeniki, piše »Slov. Narod«. Nagajivci iz Udmata, Sela in Most že vedo kje so. Saj so ga imeli tiskanega koj ko je bil razporejen. Zaradi nepravilnosti, ki jih je zakrivil bivši tajnik, je c. kr. okr. glavarstvo na pritožbo občanov potegnilo imenik nazaj. Da ga ima c. kr. glavarstvo v rokah, vedo tudi nagajivci. Ogoljufati občanov ne misli nihče, pač pa hočemo vsi prijatelji pravice pravilnost povsod, tudi pri imenikih. — Tudi se zaletava dopisnik »Naroda« v »klerikalce« zaradi nove šole in pravi, da hočejo s šolo le slemopisiti. Kje je sedaj šola, vprašajo. S take vrste ljudmi kot so nagajivci po Udmatu, Seli in Mostah je nemogoče resen pogovor in resno delo. Na eni strani upijejo in udrihajo ker šola ni narejena v treh mesecih, na drugi strani pa zavirajo in nagajajo kar in kjer morejo. Ali nič ne vedo, kedo je bil tisti nagajivi deputaciji na čelu? Ali nič ne vedo nagajivci, da so sami zahtevali naj izdela načrte za novo šolo vlada? In kako dolgo se vleče izdelavanje načrtov pri vladi, je nagajivcem tudi znano. S tem, da zahtevate naj izdela vlada načrte, zavlačujete sami zidanje šole. Ali ni Oražem zahteval, naj občina da izdelat načrte kakemu priv. inženirju, kar bi bilo hitro, in bi se šola lahko še letos zidala. Ali ni Oražem sklice že sam plačal? Sicer bi pa tudi lahko vedeli nagajivci, — jim pa mi povemo — da so liberalci zidali na polju pri Sv. Križu šolo, ki so jo že hoteli prodati in so jo pobijali in jo mrtvim v najem ponujali, celih 28 let, nekoliko manj kakor jeruzalemski tempelj. Klerikalci pa ne bomo zidali 28 let. Kmalu boste imeli lepo šolo — samo pametni bodite in nikar ne nagajajte.

— **Krščansko slovensko izobraževalno društvo v Mekinjah** vabi k ljudski veselici dne 13. julija. Na bogatem in zanimivem sporedu so nova igra, novi kupleti, petje, tamburanje itd. Koncertuje sl. kamniška godba. Postrežba v pavilijonih skrbna. Pohitite v obilnem številu v rajsko kamniško okolico!

— **Vrhnjiško-logaška podružnica Slomškove zveze** priredi v ponedeljek dne 24. julija t. l. izlet v Kamniško Bistrico. Sestanemo se v ponedeljek dne 24. t. m. ob 6. uri zvečer na državnem kolodvoru v Ljubljani. Ob 7. in 10 min. se odpeljemo v Kamnik ter tam prenočimo. Drugo jutro zgodaj pa odidemo v Bistrico. V torek ob 5. pop. se vrnemo zopet v Ljubljano. Izlet se vrši pri vsakem vremenu. Uljudno vabim, da se članom S. Z. pridružijo tudi prijatelji našega društva v obilnem številu. Na veselo svidenje! R. Ziegler, t. č. predsednik.

— **Strela** je ubila v soboto pri Malih Lipljenih dve kravi. V Velikem Ločniku je treščilo v dve poslopji, ki sta pogoreli. V sredo popoldne je strela užgala na Sloki gori gospodarsko poslopje Japljevo. Škoda je velika.

— **45letnica pomorske bitke pri Visu**, Pulj, 20. julija. Dne 20. t. m. se je tu praznovala 45letnica pomorske bitke pri Visu, kjer si je naša vojna mornarica pod poveljstvom neustrašenega podadmirala pl. Tegetthoffa izvojevala svojo zmago nad dvakrat močnejšim sovražnikom Lahom. V ta namen se je darovala v mornarični cerkvi »Madonna del Mare« slovesna sveta maša, kateri je prisostvovala vsa admiraliteta in generaliteta in močni oddelki mornarice, kakor tudi ostale posadke. Na ravno tako slovesen način je obhajal to obletnico tudi tukajšnji topničarski trdnjavijski polk, kateri se je te slavne bitke istotako udeležil. V spomin se je brala slovesna sveta maša na utrdbi »Maria Louis«. Prisotno je bilo vse častništvo in močni oddelki polka.

— **Stavka zidarjev v Pulju**. Iz Pulja nam poročajo: Tukajšnji zidarji stavkajo že precej časa pod rdečo komando. Stavili so zahteve, na katere se je od stavbnih mojstrov odgovorilo, da so nesprejemljive. Družba Union, katera zida tu palačo za mornarični častniški kazino in še druge velike objekte, je dobila nekaj zidarjev od drugod, največ iz Spodnjega Štajerja, mnogo jih pa, kakor se čuje, še pride. Rdeči teroristi delajo z vso silo na to, da bi ja ne dobilo morda par očetov lačnih družin zaslužka, zato so zastopani pri prihodu vsakega vlaka in parnika, kjer prežijo na morda došle zidarje kakor lačni volkovi na ovce. Toda proti državni policiji je tudi rdeča moč malenkost. Zato se ni potreba nobenemu došlemu zidarju ničesar bati. Vsa znamenja kažejo, da se bo tudi ta, od rdečega terorizma spremljana stavka končala z veliko blamažo za socialne demokrate. Zidarji se že sami je-

ze na svoje rdeče kolovodje, kateri so jih tako daleč zapeljali, da sedaj ne morejo ne naprej in ne nazaj. Mnogo jih je že zapustilo Pulj in so morali radi socialno demokratičnega terorizma iti po svetu s trebuhom za kruhom, s čemur so seveda sodrugom storili velikansko uslugo, da s tem zmanjšajo vsoto podpor, kajti rdeča tajništva so že sama na sebi grozovito draga.

— **Promocija**. V petek, dne 20. t. m. je bil na c. kr. Karol Franovem vseučilišču v Gradcu promoviran za doktorja zdravilstva Fran Macháček, starešina »Zarje«. Novemu bojevniku na bratski hrvatski zemlji naše najiskrenejše čestitke!

— **Osebnost**. Gdč. Minka Odlasek, učiteljica v Kamniku, se med sedanjimi počitnicami udeleži nalašč za učiteljice prirejenega gospodinjskega tečaja na nižje-avstrijski deželni poljedelski šoli v Feldsbergu.

— **Deželna rokodelska razstava** se odpre dne 29. t. m. v Celovcu.

— **Pri občinskih nadomestnih volitvah I. razreda v Celovcu** so bili izvoljeni nemški svobodomiselniki Achatz, Artnak in Bohrer.

— **Odmevi vseslovanskega častniškarskega kongresa**. Vseslovanski častniškarski kongres v Belgradu kaže različne sadove. »Novo Vreme« zoper kongres strašno zabavlja, dne 20. t. m. pa sta se v Belgradu strela ruski žurnalista Vergun in srbski žurnalista Kovačević. Slednji je Vergunu v hotelu »Balkan« očitil, da je za časa aneksijske krize več Srbov denunciral, nakar je Vergun Kovačeviću prismočil klofuto, Kovačević pa je drugi dan Verguna napadel z boksarjem, da se je ves krvav na tla zgrudil.

— **Dva nova mlada slovenska zdravnik na Koroškem**. Zdravnik g. dr. Vedenik je stopil v službo v beljaški bolnišnici; g. dr. Petek pa je stopil v službo v deželno bolnico v Celovcu.

— **Imenovanja**. Najvišji c. kr. računski dvor je računskega oficijala deželne vlade na Kranjskem, Jožefa Skalarja, adjunkta državne železnice Ivana Hašik in računskega oficijala deželnega nadsodišča v Trstu Ivana Puharja imenovalo za računske revidente c. kr. najvišjega računskega dvora.

— **Iz Kandije**. Dne 20. t. m. je bilo na semenj priglane čez 400 glav goveje živine. Ljudje bi veliko več živine prignali ali niso še zagotovo vedeli da je semenj dovoljen. Kupčija je bila še precej živahna. Prašičev je bilo malo pripeljanih, dočim je bilo precej kupcev.

— **Ponesrečili** se je dne 27. t. m. na žagi g. Lenarčiča v Verdu žagar Peter Pasetta. Jarm pri žagi ga je zgrabil za roko ter mu v zadnjem sklepu odtrgal sredinec.

— **Kolera v Dalmaciji**. V Dubrovnik je došel vojaški zdravnik, specialist za kolero, ki bo morebitne sumljive slučaje na mestu bakteriološko preiskal in bolnike zdravil po predpisih.

— **Mizarji pozor!** V Gradcu so socialni demokratje mislili vreči poštene mizarje na cesto. Grda nakana se jim je ponesrečila, sedaj so sami na cesti. Mojstri, ki rabijo delavce, jih ne marajo. Veliko jih je že zapustilo Gradec. Zmaga naša bo popolna, ako nam pride na pomoč še nekaj delavnih moči. Vabimo vas v tem trenutku, pridite sem. Plača je za one, ki so že 5 let izučeni 48—56 h na uro. V delavnicah in na ulici je sedaj mir in se ni nič več bati napadov. Opozarjamo vas, da čakajo ob prihodu vsakega vlaka na kolodvoru rdeči in lovijo naše ljudi. Kdor pride, naj naznani na Slov. kat. izobraževalno društvo »Kres«, Gradec, Prokopigasse št. 12.

— **Iz Semiča**. Zadnje državnozbornske volitve še zdaj niso pozabljene. V »Jutru« in »Slovenskem domu« so kričali o klerikalnem nasilstvu, a liberalno blato na župnišču in občinski hiši še zdaj priča, da je bilo nasilstvo povsem drugod. Kje se je delala sila, bo najbolj pomnil tisti, ki si bo moral svojo prevročo kri hladiti par dni v zaporu, če se ne bo odkupil, ker je na dan volitve napadel pismo, ko je bil v svoji službi in ni niti s prstom ganil za agitacijo in razum svoje nobene glasovnice podpisal. Že zdaj je bilo liberalcev komaj nad eno desetino, kadar bo agitacija resna, bodo izginili popolnoma.

— **Zlikovci** so pokvarili brzojavne žice ob državni železniški progi pri Opčini v dolžini kakih 60 metrov.

— **Težko poškodovanega 48letnega** Ant. Zegler ste našli njegova soproga in hči, ležečega v nekem kanalu v Trstu. Zegler je najbrže med pretepom omagal in padel v kanal. Prepeljali so ga v bolnišnico.

— **Francoska jahta** »Ide France« z 2076 tonelat, pod vodstvom kapitana J. Mondine, je z 81 potniki prispela v Trst.

— **Hitra smrt**. 21letna Ana Zullani iz Vidma (Laško), je v Trstu tekom včerajšnjega dneva, dasi poprej popolnoma zdrava, nenadoma umrla.

— **Pri kopanju v Dravi je utonila** v Osijeku neka 14 letna deklica.

— **Angleški častniki v Hercegovini**. Častniki angleške oklopnice »Swiftsure«, ki se že dalj časa mudi v dubrovniški luki, so 18. t. m. v spremstvu avstrijskih častnikov napravili izlet v Trebinje, kjer jih je tamošnja posadka pristrčno sprejela in pogostila.

— **»Slovensko Stražo«** podpira kdor prodaja in kupuje drože iz drožarne Josipa Košmerl v Ljubljani. Drože so izvrstne. Somišljenice, zahtevajte jih povsod!

— **Na Hrvaškem ni kolere**. Bakteriološka preiskava je dognala, da obolenja v Plaskem niso kolera.

— **Zločin izza okupacije pred sodiščem**. Te dni se pred zagrebškim sodiščem vrši razprava proti bivšemu četovodji 5. stotnije 79. pešpolka, Savi Dragovici, pravoslavne vere, vdovec, brez otrok. Obtožen je, da je dne 27. septembra 1878., to je za časa okupacije Bosne, s tremi drugimi tovariši v Maglaju napadel turško hišo Mulabdićev, zahteval denar ali življenje ter po oplenitvi hiše ustrelil gospodarjevo mater, njega pa ranil. Drugo jutro je šel Mulabdić k vojaški oblasti, ovadil zločin in pri konfrontaciji spoznal kot roparskega kolovodjo Savo Dragovića; ostali trije roparji so bili našemljeni. Dragovici je prišel v preiskavo. A kmalu je izginil od vojaštva. Kako, še ni dognano, po njegovi izpovedi je doslužil svoja službena leta, ne da bi se kasneje kdaj javil k dolžnim orožnim vajam. Voj. oblast ga je zato imele v evidenci kot vojaškega beguna in roparskega morilca. 33 let ni bilo o njem nobenega sledu, dokler ni letošnje zime kot 60leten osivel mož prosil pri vojaški oblasti za spričevalo o obnašanju. Ob ti priliki je prišlo vse na dan in Dragovici stoji sedaj pred svetno pravico, da dá odgovore za daven zločin. Mož popolnoma taji; zaslišane priče, zlasti od njega v usodni noči ranjeni in oropani Mehaga Mulabdić, izpovedujejo več ali manj obtežljivo; značilno je, da pri konfrontaciji z obtožencem skoro vsaka priča pripomni, da ga pozna po očeh, pogledu. Isto je pripomnil tudi njegov bivši stotnik, sedaj generalni major v p. pl. Halavanja-Radojčić. Dragovića se tudi hvali kot izbornega podčastnika in hrabrega vojaka. — Ob izidu sodne razprave bomo poročali. Pripominjamo le še, da je sin Mehaga Mulabdića, ki je profesor v Sarajevu usodni dogodek v svoji rojstni hiši pri Maglaju opisal v noveli, ki jo je Matica Hrvatska nagradila in izdala.

— **Smrt na vzpenjači v Zagrebu** je 17. t. m. dohitela plesarskega pomočnika Imbra Malogorskega. Že nekaj dni je bil na vzpenjači zaposlen s prepleskavanjem; v ponedeljek popoldne je preslišal znamenje za odhod voz in ko jih je zagledal ni imel dovolj hladnokrvnosti, da bi se rešil na stopnjice. Vozovi so mu strli prsni koš.

ZASEDANJE DRŽAVNEGA ZBORA.

Iz Prage poročajo: Po tukajšnjih informacijah se resno dvomi, da bi bilo mogoče rešiti do 29. t. m. v državnem zboru za poletno zasedanje določeni program. V političnih krogih računajo z gotovostjo na to, da bo bančna predloga še v teku poletja parlamentarično rešena. Z ozirom na to, da hočejo razni parlamentarni krogi z vso odločnostjo vstrajati na tem, da naj vlada razglasi v parlamentu tajno pogodbo, ki jo je sklenil baron Beck z ogrsko vlado, ni dvoma, da bo debata o odpravi draginje mesa večjega obsega in da se je bodo udeležili številni poslanci vseh strank. Tudi debate o šestih nujnih predlogih glede na krvave izgrede v Drobobihu, bo trajala več dni. V teh razmerah se računa z gotovostjo, da bo poletno zasedanje parlamenta trajalo še prvi teden v avgustu.

PROTI LEX BUDJEJEVICE.

Češko radikalno »Češko Slovo« poroča, da so zavzeli narodno socialni češki poslanci z ozirom na vesti, da se namerava uvesti posebna nemško-češka sporazumnostna pogajanja glede na narodnostne razmere v Budjejevicah, proti temu nasprotno stališče. Češki radikalci so se odločno izjavili proti temu, da bi se lex Budjejevice izločil iz celotne sporazumnostne akcije. Na drugi strani pa je za rešitev narodnostnega sporazuma na Češkem kompetenten češki deželni zbor in ne državni zbor.

MOHAMED ALI PRED TEHERANOM.

Mohamed Ali, ki hoče postati zopet perzijski vladar, je prodir s svojimi vojaki proti Teheranu tako daleč, da tabori 15 km daleč od glavnega mesta.

Sodijo, da zasede že danes Teheran. Mohamed Ali je čakal včeraj zgolj še na Masanderančane, ki so došli v Sari. Pregledaval je včeraj Turkmene, ki so drli od vseh strani v šahovo taborišče. Mohamed Alija spremljajo princ Saad es Sultaneh in bivša ministra Saad ed Dauleh in Mutazein ul Mulk. Perzijska vlada ne more zbrati dovolj vojakov, da brani proti Mohamedu Aliju Teheran. V Londonu so baje zelo nevoljni, ker je Rusija pripustila Mohamedu Aliju tako svobodo, da je po sedanjih poročilih že skoraj gotovo, da zopet zasede perzijski prestol.

BOJI PROTI KITAJCEM V CARDIFFU.

V Cardiffu je 20. t. m. zborovalo 50.000 delavcev, ki so protestirali proti konkurenci, ki jo delajo belim delavcem Kitajci. Po shodu so belci napadli kitajske perilnice, na katerih so pobili okna, eno pa celo zažgali. Policija je bila preslaba, da prepreči izgrede, ki so trajali celo noč. Proti jutru je nastal mir, a ker se boje, da se izgredi obnove, so odposlali v Cardiff 500 vojakov.

VOJVODA OPORTI BODOČI PORTUGALSKI DIKTATOR.

Iz Turina se poroča, da so se vsi portugalski monarhisti odločili, da naj postane vojvoda Oporti vojaški diktator na Portugalskem. Vojvoda izjavlja, da so se izjavili Portugalci za kralja. Odstopil bo takoj, ko napravi red. Izmišljena so vsa poročila, da hoče sam zasedati portugalski prestol.

ZAROTA PROTI MEHIKANSKEMU PREDSEDNIKU.

Iz Mehika v London došla brzojavna poročila trde, da je zasledila policija zaroto, ki je bila naperjena proti življenju začasnega predsednika mehiške ljudovlade Barratu.

NOGI NE OBIŠČE PETERBURGA.

Znani japonski general Nogii je opustil svoj prvotni načrt obiskati Peterburg.

PROTIREVOLUCIJA NA PORTUGALSKEM.

Pocestni boji med monarhisti in republikanci.

Kljub najstrožji tiskovni in brzojavni cenzuri prihajajo vendar iz Portugalske poročila o bojih med monarhisti in republikanci. Severne pokrajine morejo republikanci vzdržati v miru le z vsemi vojaškimi silami, ki jih imajo na razpolago. Od dne do dne pa je njihovo stališče težavnejše, kar tudi dokazuje naslednja vest iz Lizbone: Več podčastnikov, ki so bili odposlani v svrhu propagande v Pevidem, je skušalo tamošnje prebivalstvo prepričati o koristnosti republike. Množica pa je začela viharo manifestirati za monarhijo, Cerkev in vero ter je skušala raztrgati republikansko zastavo. Končno je došlo do splošnega pocestnega boja, pri katerem jih je bilo mnogo ranjenih vsled strelcev. Veliko števil oseb je bilo aretovanih.

KOLERA IN KUGA. V Turčiji.

V Carigradu je obolelo na kolero 20. t. m. šest oseb. Kolera se zelo razširja v vilajetih Smirna, Sivas, Brusa, Trapezunt in Angora.

Kuga v Tetuanu.

V Tetuanu je umrlo na kugo 70 oseb. Sodijo, da razsaja v Tetuanu kuga.

Ljubljanske novice.

Ij Jugoslovanska Strokovna Zveza ustanovi jutri v smislu svojih pravil oddelek tekstilnega delavstva. Ustanovno zborovanje bo v pisarni J. S. Z. Zastopano bo v J. S. Z. organizirano tekstilno delavstvo ljubljanske predilnice in pletilnice, nadalje tekstilno delavstvo v Ajdovščini, Litiji in Trzinu. Pozdravljamo zastopnike organizirane slovenskega krščansko-socialnega tekstilnega delavstva!

Ij Gospodarsko in izobraževalno društvo za Trnovo-Krakovu opozarja tem potom cenjene člane in članice, da naj se pridno udeležujejo društvene knjižnice. Knjižnica se je tekom zadnjega meseca jako pomnožila glede zabavnih in poučnih knjig. Priporočljiva je knjižnica osobito za mladino, katero naj starši pošiljajo v knjižnico. Knjižnica je odprta vsaki četrtek od 7. do 8. ure zvečer in vsako nedeljo od 1. do 2. ure popoldne. Knjižničar.

Ij Umetniška razstava. Pomladanska razstava v R. Jakopičevem paviljonu se zaključuje v nedeljo 23. t. m. ob 6. uri zvečer.

Ij Pozabljeni ljubljanski tržni nadzornik. Krško sodišče se bo bavilo z Ribnikarjem, ker je imel tri volilne shode pod milim nebom, pa jih oblasti ni naznanil.

lj Titularni okrajni glavar Leop. Roth vitez Rothenhorst pri deželni vladi v Ljubljani je imenovan za pravega okrajnega glavarja.

lj Vabilo na I. brdski semenj ali veliko ljudsko veselico, ki se vrši v nedeljo dne 23. julija 1911. na »Brdski trati« (gostilna M. Zdešar) na Brdu pri Viču. Spored: 1. Godba. 2. Petje, poje mešani in moški zbor Kat. slov. izobraževalnega društva Vič-Glince. 3. Srečlov. 4. Razni paviljoni kakor turška kavarna, abstinent itd. Vstopnina 20 vin., otroci v spremstvu starišev prosti. Začetek ob pol 4. uri popoldne. Čisti dobiček je namenjen za popravilo brdskih potov. Prostovoljni darovi se hvaležno prejemajo. K obilni udeležbi vabi najljudnejše veselilni odbor. V slučaju neugodnega vremena se veselica preloži na 6. avgusta.

lj Nemško društvo za promet tujcev na Kranjskem, Primorskem in Dalmatinskem je c. kr. ministrstvo za zunanje zadeve potrdilo. Sedež društva je v Ljubljani.

lj Otvoril je restavracijo na Tržaški cesti št. 21 gospod Fran Novak ter restavracijo na novo preuredil. St. društvom se priporoča za razne prireditve. Glej inserat.

* Krajnim šolskim svetom in šolskim vodstvom razpošilja Kat. bukvarna pravkar cenovnike šolskih tiskovin, učil in knjig. Cenovniku je priložen zaznamek Maierjevih učil za ponazorovanje mer in uteži, ploščin in telesnin. Ta učila je odobril in priporočil c. kr. dež. šol. sv. z dne 23. marca 1911, št. 1899. Slavna šolska vodstva in krajne šolske svete opozarjamo še posebe na bogato zalogo raznih učil za vse predmete ljud. in mešč. šol. Nekatera šolska vodstva pomotoma naročajo pod obr. 66 b zaznamek šolskih zamud. Te tiskovine ne določa izvršilni predpis in ni torej strogo uradna. Obrazec 66 b je šolsko naznanilo za ponavljalne šole. Toliko v vrednost, da ne bo ne ljubih pomot.

V cenovnik smo vzeli tudi zaznamek priporočljivih znanstvenih knjig za učiteljske knjižnice. Zaloga vsebuje bogato izber najnovejših pedagogičnih in didaktičnih knjig. Vsak učitelj, ki stremi po nadaljni izobrazbi, bo našel za vsak predmet priporočljive knjige. Zagotovljen naj bo vsak, da homo postregli točno in po možno nizkih cenah.

Uvažujte! Ponovno prosimo vse podružnice „Slovenske Straže“ in vse somišljenike, naj skrbje v svojih krajih, da se povsod razširijo naše vžigalice v korist obmejnim Slovencem. Rabite povsod naše vžigalice. Opominjajte znance na rabo naših vžigalic, odločno zahtevajte od trgovcev, naj jih naročajo pri tvrdki Menardi v Ljubljani. Če bi vsak naš somišljenik v tem oziru kaj storil, bi bil dobiček iz vžigalic velik.

Telefonska in brzojavna poročila.

PREDLOGI HRVAŠKO SLOVENSKEGA KLUBA.

Dunaj, 22. julija. Hrvaško slovenski klub je uložil celo vrsto predlogov, posebno Slovenci so jih veliko vložili. Med vloženimi predlogi so naslednji predlogi dr. Šusteršiča: predlog za pomoč po povodnji oškodovanim v ljubljanski okolici, predlog za po toči oško-

dovanim v občini Rudnik, predlogi: za poddržavljenje notariata, za podeželje, nje zavarovanje kmečkih posestev, uvedba monopola za življensko zavarovanje in mnogo drugih predlogov, o katerih bomo še poročali.

ZA KRANJSKE CESTE.

Dunaj, 22. julija. Ministrstvo za javna dela je dovolilo za cesti Zvirče—Hinje in Ajdovec—Žužembek 70.000 K državnega prispevka.

UVOZ ARGENTINSKEGA MESA.

Dunaj, 22. julija. Avstrijska vlada je naprosila ogrsko vlado, da se sme upeljati v Avstrijo 2000 ton argentinskega mesa. Ogrska vlada je pripravljena pristati na to, če da Avstrija Ogrski trgovsko politične koncesije.

DRŽAVNI PRORAČUN ZA 1911.

Dunaj, 22. julija. Vlada je zbornici predložila zopet proračun za 1911. Skupne potrebe znašajo 2881 milijonov 709.143 K, pokritje 2.881.758.773 K, prebitok torej 49.630 K.

KOLERA V TRSTU SE ŠIRI.

Trst, 22. julija. Razun delavca Vatorca je umrl na kolero tudi fant Viktor Mariani.

BIVŠI HONVEDSKI MINISTER UMRL.

Budimpešta, 22. julija. Na svojem posestvu je danes umrl bivši ogrski honvedski minister Jekelfalussy.

BOLEZEN SV. OČETA.

Rim, 22. julija. Vesti o papeževi bolezni so pretirane. Sv. oče se je samo lahko prehladil.

BIVŠI POSLANEC UMRL.

Lienz, 22. julija. Tu je umrl bivši tukajšnji župan in poslanec dr. Willy.

BREITERJEVA MANDATA.

Dunaj, 22. julija. Dvakrat izvoljeni poslanec Breiter je sklenil, da obdrži lvovski, odstopi pa zloczowski mandat.

BOJ ZA PERZIJSKI PRESTOL.

London, 22. julija. »Times« priobčuje iz Teherana zanimive posameznosti o potovanju eksšaha v Perzijo. Mohamed Ali je potoval v Baku s ponarejeno brado in s potnim listom, ki se je glasil na ime Alil paše iz Bagdada. V Baku je ostal na nekem ruskem parniku, ki ga je potem izkrcal na nekem samotnem kraju perzijske obale. Čuje se, da je kapitan parnika dobil 100 rubljev, da ga je prepeljal na ono točko. Razširja se govorica, da je predsednik perzijskega ministrskega sveta dobil od Mohameda Alija brzojavko, v kateri ga pozivlja, naj vzdrži red, dokler ne pride sam v Teheran. Na to brzojavko je odgovoril ministrski predsednik, da je Perzija pokorna svojemu suverenu, ne pa kakemu pretendentu.

VHOD BIVŠEGA PERZIJSKEGA ŠAHA V ASTRABAD.

Astrabad, 22. julija. Eksšah Mohamed Ali je danes ob 10. uri dopoldne slavil svoj vhod v Astrabad med grmenjem topov in radostnim vzklikanjem prebivalstva.

VOJNO RAZPOLOŽENJE NA DALJNEM VZHODU.

Mukden, 22. julija. Tu se je vršila konferenca mongolskih knezov, ki jo je sklical mandžurski podkralj. Politiko podkralja Mandžurije je smatrati za Rusom sovražno.

Pekin, 22. julija. Iz večih provinc prihajajo vesti o dejanskih spopadih med vojniki starih polkov in vojniki novo organizirane kitajske armade.

Tokio, 22. julija. Japonski mornariški minister zahteva v državnem proračunu poleg rednih vojnih izdatkov še 7 bojnih ladij, 4 oklopne križarice in 5 navadnih križaric. To brodovje naj bi bilo zgrajeno do 1. 1917.

Seul, 22. julija. Zarota proti korejskemu podkralju se vedno bolj širi. Doslej je bilo aretovanih že 200 oseb.

VAJE ANGLEŠKE MORNARICE.

London, 22. julija. Pred doverskim pristaniščem se že več noči vrše velike pomorske vaje angleškega torpednega brodovja, kako naj se prepreči eventualen vpad sovražnega brodovja iz Severnega morja v Rokavski preliv.

ŽENSKA VOLILNA PRAVICA V ITALIJI.

Rim, 22. julija. Parlamentarna komisija za posvetovanje o ženski volilni pravici je odklonila administrativni votum žensk, ker tozadevno vprašanje še ni zrelo, pač pa se je izrekla za volilno pravico žensk glede na trgovske zadeve.

PREGANJANJA JEZUITOV NA RUSKEM.

Varšava, 22. julija. Predsednik parlamenta za bogočastje v notranjem ministrstvu je uvedel na Poljskem preiskavo o delovanju jezuitskega reda. Na njegov ukaz je bil aretovan duhovnik Susaloch, ker je na sumu, da je jezuit.

NESREČI V GORAH.

Misurina (Južne Tirole), 22. julija. Tu je padel v gorah v globočino angleški turist Oslon. Ni upanja, da bi okrev.

Inomost, 22. julija. Občinski zdravnik dr. Steiner se je na izletu v gore ubil.

KOLERA V RUSIJI.

Peterburg, 22. julija. Več mest v Rusiji je proglašanih za okužena po kolero.

DRZEN ŽELEZNIŠKI ROP NA RUSKEM.

Tiflis, 22. julija. 10 roparjev je tu ustavilo vlak. Ko so uslužbenci začeli streljati, so roparji vrgli tri bombe, ki so povzročile veliko paniko. Roparji so nato vdrli v vagone in vse uropali. Posrečilo se jim je nato s plenom uiti v gore.

VELIKI VIHARJI NA KITAJSKEM.

Pekin, 22. julija. V južni Mandžuriji razsajajo veliki viharji. Mesto Liun-tun je vsled narasle vode odrezano od okolice; glavna cesta med Mukdenom in Pekinom je razrušena. Škoda je ogromna, zlasti na poljih. Reka Jalu je odnesla velik del ceste med Mukdenom in Kantonom. V severni Koreji je mnogo ljudi potonilo. Gozdovi so večinoma napol v vodi.

Novice iz Amerike.

Izlet ameriških Slovencev.

Ameriški listi poročajo, da se je prišlo že več stotin Slovencev za izlet v Ljubljano. Kakor znano, pridejo ameriški Slovenci v Ljubljano sredi avgusta.

Slovenec se obesil v Ameriki.

V Collinwoodu se je obesil Slovenec Matvej Otoničar. Rojen je bil dne 21. septembra 1873. V hipni zmedenosti, na katero je morala najbrž pritiskati še vročina, ki je tako grozno vladala zadnje dni, je storil obupni čin.

Slovenka umrla v Ameriki. V Clevelandu je umrla Frančiška Berlan. Pokojnica je prišla v Ameriko pred 11 leti. Doma je bila iz Velike Ločne od Novega mesta na Dolenjskem. Zapuščica žalujočega soproga.

V Ameriki umrli Slovenci. V Jolietu je umrl Slovenec Anton Vogrin. — V Waukeganu, Ill., je dne 19. junija umrl dobro znani in priljubljeni rojak John Petrič. Doma je bil iz Verda pri Vrhniki. V Ameriki je bival več let in opravljal vsakovrstna težka dela po tovarnah. — Pred enim mesecem je izstotam nesreča doletela rojaka Martina Skubic. Ko je šel z dela zjutraj domov, ga je na cesti povozil neki motor, na kar je po preteku ene ure v bolnišnici umrl. Pokojni je bil doma iz Blatne Brezovice pri Vrhniki. V Ameriki zapuščica tri omožne hčere, v stari domovini pa ženo s tremi nedoraslimi otroci.

Katoliške varnostne odredbe za izseljence. Pod imenom »Catholic Colonisation Society of the United States of America« so ustanovili katoliški duhovniki v Chicagu družbo, katere namen je, dati onim izseljencem evropskih držav, kjer uspeva poljedelstvo, tudi v Ameriki priliko, da izvršujejo i na novi zemlji svoj poklic lahko in pod jako ugodnimi pogoji dalje. Družba pošlje mlade duhovnike v Evropo, kjer se bo poskušalo s pomočjo tamošnjih duhovnikov za stvar interesirane izseljence prido-

biti kot člane katoliških kolonij za poljedelstvo, ki naj bi se s pomočjo deželnih družb organizirali, posebno na jugu. Od omenjenih družb se zahteva sledeč pogoj: da se sezida v koloniji, ki bi narasla od 400—500 oseb takoj cerkev in šola. — Načelnik te družbe je: Rev. Jul. E. de Vos.

Razne stvari.

Vrednost inserata. Z ozirom na dvednevno stavko, ki je preprečila izdajanje časopisov dva dni v Berlinu v veliki obliki, piše nemško strokovno glasilo izdajateljev časopisov: Trgovci se radi izgovarjajo, kadar se pri njih nabirajo inserati, da z inseriranjem ni bil dosežen uspeh in da inserirajo zgolj glede na konkurenco. Berolinska stavka je te trditve popolnoma ovrgla. Po velikih berolinskih trgovinah je trpela trgovina, ker niso izšli inserati. Več trgovcev je odkrito priznalo, da so trpeli znatno škodo. Neka največjih berolinskih trdki je izdala takoj in razdelila 600.000 naznanil, za kar je plačala 5200 kron, med tem ko bi bila plačala za celo stran inserata po vseh največjih listih samo 3800 kron in je uspeh še večji kot uspeh naznanila. Berolinska stavka je praktično pokazala vrednost inseriranja.

Tisočim Kitajcem odrezali kite. Angleški konzul v Kantonu poroča, da je dobro organizirana tolpa v zadnjih tednih porezala tisočim Kitajcem nasilno kite. Mogoče so ti novodobni roparji fanatični reformatorki, navzeti evropskega duha, ali pa so hoteli izkoristiti sedanje visoke cene las.

Žetev v Rusiji, kot se poroča iz peterburških uradnih virov, ne bo letos mnogo slabša od prejšnjih in bo ostala mogoče tudi na povprečni višini.

Brezžični brzojavi v pomorski službi. Na severni francoski obali so postavili tri brezžične brzojave, ki naj omogočajo ladjam v megli orientacijo.

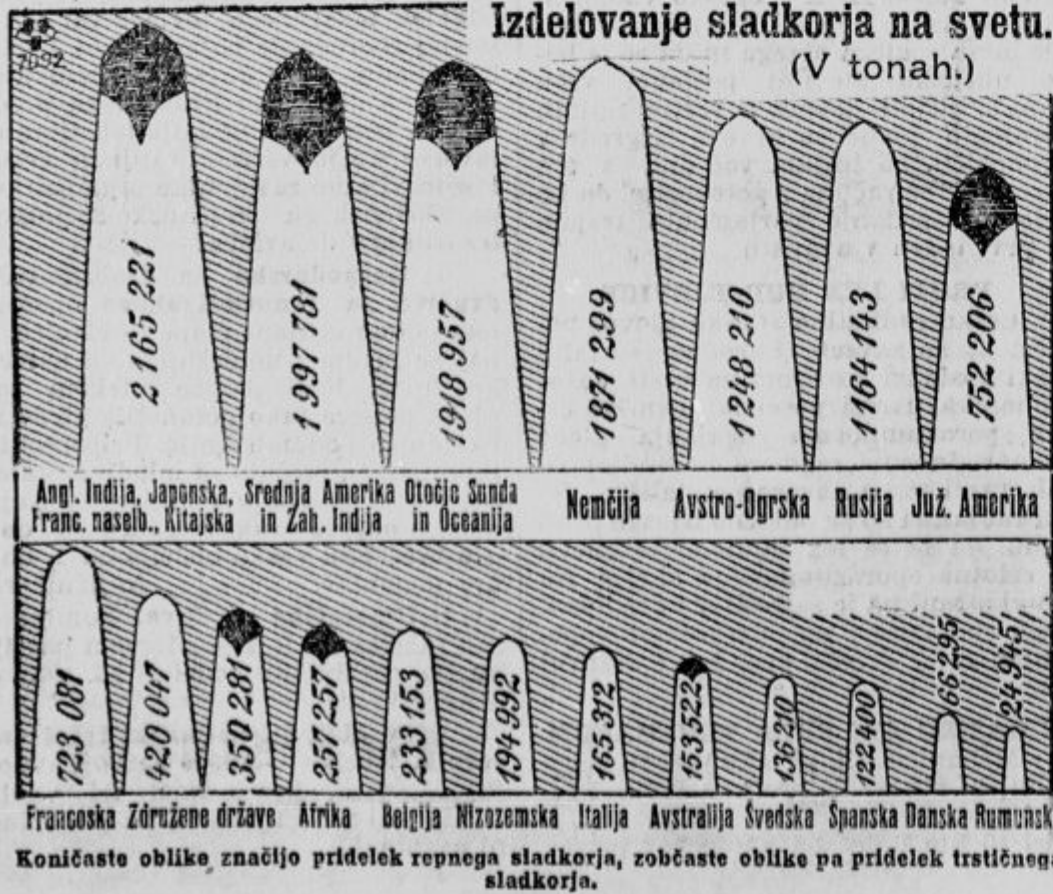
Nemški vpliv v Turčiji. List »Corrière d'Italia« poroča iz Carigrada, da raste vpliv Nemčije na Turškem od dne do dne. Mladoturški list »Tanin« priobčuje vsak dan hvalospeve o Nemčiji in drugi listi mu slede. Ne hvali se le vojaške moči Nemčije, temveč tudi gospodarsko in industrijsko stališče Nemčije. Nemška politika se ume priključiti nacionalizmu mladoturkov in zlasti rezerviranost Nemčije v alban-skem vprašanju ji je pridobilo mnogo simpatij.

Higijenični vodnjaki. Higijenične vodnjake za pitno vodo, katerih sliko smo pred kratkim priobčili, so upeljali sedaj tudi na dunajski c. kr. državni realki v četrtem okraju. Vodnjaki so sistema »Paul Dumont«. Pritisk na tipko zadostuje, da se dvigne vertikalno vodni curek in na ta način omogoči pitje vode.

Bogat prosjak. V Velikem Varadinu je pred nekaj dnevi umrl berač z imenom Simon Grünwald, star 75 let. Po njegovi smrti se je dognalo, da je zapustil premoženje v znesku 40 tisoč kron. Grünwald je volil 100.000 kron v korist pravoslavne, izraelitske občine in drugih 100.000 kron v prid reformirani cerkvi. Velikovaradinska izraelitska občina je priredila čudaku krasen pogreb in položila truplo v časten grob.

Barvani časniki. Navadno se omejuje poraba barvanega popirja samo na športne liste, večkrat tudi na časnike. Vendar se v mnogih deželah, posebno na Angleškem, tiskajo časniki na barvast popir, kar potem posamezne liste tudi zaznamuje. Tako se tiska »Westminster Gazette« na zelen, »Globe« na rožnat, medtem ko se neki manj znani angleški list tiska na oranžno rdečkast popir. Na otoku Trinidad je nekoč, kakor poroča »Scientist«, pošla zaloga popirja. In porabilo se je kar je bilo ravno pri rokah. Bralci so potem nekaj časa čitali »Gazette« na svetlo rmenem popirju, in ko je tudi ta zaloga pošla se je tiskal list na črešnjevoderč popir. Po dolgem času je slednjič (Dalje na 9. strani.)

Izdelovanje sladkorja na svetu. (V tonah.)

NESTLÉ-jeva
moka za otroke
Priznana redilno sredstvo
Za zdrave in bolne otroke kakor tudi za bolne na želodcu.
Obvaruje in odstranjuje otroško drisko in blujevje črevesni katar.
Knjižica: Otroška hranitev zastoji pri NESTLÉ
Dunaj I. Biberstrasse 11.

Najnovejša iznajdba za uničenje plinovitih balonov.

Pijte samo „Tolstovrško slatino“

ki je edino slovenska ter najboljša zdravilna in namizna kislava voda. 1471 Naroča se: Tolsti vrh, p. Guštanj, Koroško.

Kurzi efektov in menjic.

dne 21. julija 1911.

Skupna 4% konv. renta, maj—november	92-20
Skupna 4% konv. renta, januar—julij	92-20
Skupna 4 1/2% papirna renta, februar—avgust	95-90
Skupna 4 1/2% srebrna renta, april—oktober	95-95
Avstrijska zlata renta	116-30
Avstrijska krona renta 4%	92-10
Avstrijska investic. renta 3 1/2%	80-55
Ogrska zlata renta 4%	111-75
Ogrska krona renta 4%	91-10
Ogrska investicijska renta 3 1/2%	79-95
Delnice avstrijsko-ogrske banke	19-56
Kreditne delnice	657-—
London vista	240-07 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 mark	117-35
20 mark	23-48
20 frankov	19-01
Italijanski bankovci	94-55
Rublji	2-53 1/2

Išče se

krojaški pomočnik

ki se razume poleg finega dela za gospode, popolnoma tudi na fino angleško delo za dame. — Ponudbe naj se pošljejo na upravništvo pod šifro K. P. K. 2225 3—1

Hiša

z lepim vrtom, ležeča blizu župne cerkve sv. Petra se takoj proda pod zelo ugodnimi pogoji. Naslov pove upravništvo „Slovenca“ 1876

Sprejme se

2162 (2)

učenec

kateri je dovršil 4 razrede ljudske šole ali 1 nižji razred, poštenih staršev, v trgovino z lesom in mešanim blagom pri Ivan Majaron-u, Boraonica.

ORGANIST IN CERKVENIK

z dobrimi izpričevali, izurjen v tem poklicu, išče službe. Ugodna služba samo za organista se tudi sprejme. Nastop 1. avgusta. Naslov pove upravništvo. 2170

Zaloga vina!

Podpisani imajo veliko zalogo izvrstnega vina lastnega pridelka. Naročila se izvršujejo na debelo in na drobno bodisi krčmarjem, društvom kakor tudi posameznim družinam. Vzorci na razpolago. 1461

Tenute: Corazza, Levade, Istra.

Učenec

sprejme v trgovino z mnogo- vrstnim blagom 2209 3—1

Ferd. Hlebš v Kranju.

Trgovski učenec se sprejme

v trgovino z mešanim blagom v mestu. Ponudbe pod »Učenec 89« na upravništvo tega lista do 31. t. m. 2213

Dobro ohranjeno 2217

motorno kolo

3 HP »Puch« se ceno proda.

Na ogled pri K. Čamerniku, Dunajska cesta 9.

Kdor hoče kupiti izvrstno

belo vino

in po nizki ceni, naj se obrne na tale naslov:

Zaloga vina 2158 8

Josip Pertot, Barkovlje - Trst 522.

Hiša v Ljubljani

na Cesti 2 cesarjev, števil. 10, z 2 stanovanji, nova, krita z opeko, se proda. Stane 7000 K. Istotam se se odda s 1. avgustom stanovanje: soba, kuhinja in del vrta. Več pove A. Hribar, Rudnik pri Ljubljani.

Cirkus

Adolf Strassburger ::
V nedeljo dne 23. julija
nepreklicno zadnji dan

: V soboto in v nedeljo :

popoldne ob 4. uri

zvečer ob 8 1/4 uri

2 veliki gala-predstavi 2

Popoldne plačajo otroci do 12 let in vojaki polovico, zvečer pa popolno vstopnino.

Predprodaja vstopnic v trafiki hotela „Union“ in pri blagajni cirkusa. Od 10. ure naprej tudi ogledovanje hlevov.

2228

Kranjski avtomobilni klub

naznanja, da se vrši

redni občni zbor

dne 29. julija t. l. ob 10. uri dopoldne v srebrni dvorani hotela »UNION« v Ljubljani s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo o delovanju za leto 1910 in 1911.
2. Poročilo blagajnika in računskega preglednika.
3. Poročilo glede časopisov.
4. Volitev dveh računskih preglednikov.
5. Volitev enega podpredsednika.
6. Razni predlogi. (Odstavek 11. društ. pravil.

2242 Predsedstvo kranj. avtomobil. kluba.

Vila

s tremi sobami, kletjo, gospodarskim poslopjem, vinogradom in sadnim vrtom, ležeča v Radečah pri Zidanem mostu je na prodaj. Naslov pri upravi lista. 9929

Sprejme se 2230 2—1

praktikant

v „En gros trgovino“, kjer bi se vadil tudi v pisarni. Ponudbe na upravništvo „Slovenca“ pod „Praktikant“.

Naznanilo otvoritve restavracije in špecerijske trgovine

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjava, da sva otvorila

v Ljubljani, na Tržaški cesti 21 v lastni hiši nasproti tobačne tovarne

moderno urejeno : restavracijo :

in se za blagohoten obisk ob zagotovili točne in dobre postrežbe najljubšeje priporočava. Točila bova samo res izborna vina in piva, posebna skrb nama pa bo dobra kuhinja z gorkimi in mrzlimi jedili.

Lep velik salon pripraven za shode in veselice. — Prostor za balnanje. Senčnat vrt. Sl. društvom so na razpolago prostori za razne prireditve.

Obenem naznanjava slavnemu občinstvu iz mesta in dežele, da bova ravnotam vodila in razširila že doslej obstoječo

trgovino s špecerij- skim blagom, moko, vinom in žganjem.

Skušala bova vse cenj. odjemalce zadovoljiti z dobro kakovostjo blaga in nizkimi cenami.

Priporočava se z odličnim spoštovanjem Fran in Franja Novak.

Lep lokal

v Kolodvorski ulici števil. 35 v velikosti 5x6 1/2 m, pripraven za vsako trgovino ali pisarno, se odda takoj. Istotam je oddati 2238

hlev

za dva konja, šupi in skladišče. Več se izve pri lastniku D. Rovšku, fotografu. 3—1

MARXOVE EMAIL

in glazure za tla izborne specialitete, ki se naglo suše in jih vsak lahko rabi.

Zaloga tovarne za lake Ludvika Marxa

pri tvrdki BRATA EBERL, LJUBLJANA. 12-1

Kontorist

dobro izurjen v slovenski in nemški korespondenci in stenografiji se sprejme. Ozira se tudi na absolvente trgovskih šol z bolj- šim uspehom. — Kje, pove iz prijaznosti upravništvo „Slovenca“. 2239 2—1

Mladenič

išče službe za kakšnega hišnika ali slugo. Nastop lahko takoj. — Naslov pove upravništvo „Slovenca“. 2234 3—1

Vabilo

na

občni zbor

splošnega potrošnega in kup- čijskega društva Travnik

registrovane zadruga z omejeno zavezo

ki se vrši

dne 6. avgusta 1911 ob 4. uri po- poldne v društvenih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za leto 1910.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Prememba pravil.
6. Stučajnosti.

2220

Načelstvo.

Proda se

stavbeni prostor

(prej Windischerjev hlev) na križišču cest poleg železnega mostu v Kandiji. Prostor je na najbolj prometnem kraju Dolenjske in je jako prikladen za trgovino katerekoli vrste. Več se izve pri načelniku posojilnice v Kandiji ali pa pri g. županu Zircu istotam 2184

JANEZ ŽLEBNIK, Vižmarje št. 41

pošta št. Vid nad Ljubljano

ženske lase kupuje rezane in zmešane po najvišjih cenah. 2221

Hiša

z vrtom se proda za K 10.000. Takoj plačati je le 3000 K. Natančneje se izve na Glincih-Ljubljana 213, I. ndstr.

Ime:

R. Miklauc
Ljubljana

592

bodi vsakemu znano
pri nakupu blaga
za obleko in perilo.

Malo

reklame

Veliko

izbire

A. & E. Skaberné
Ljubljana, Mestni trg 10

Nizke

cene

Idrijske novice.

i Prva občinska seja novega odbora je bila dne 14. julija ob pol 9. uri zvečer. Prišlo je 28 odbornikov, bolnega odbornika Kokalja je namestoval namestnik Bogataj, notarja Pegana tudi ni bilo, ampak mesto njega je prišel k seji čevljarški mojster odbornikov namestnik Bratuž. Ker nastopi po zakonu za odbornika namestnik le tedaj, če odbornik odstopi ali je dalj časa zadržan opravljati odborniški posel, sklepajo iz notarjevega ravnanja, da se namerava za nekaj časa odtegniti političnemu delovanju, ker se vedno bolj kaže, da liberalna stranka ni neobhodno potrebna, če se hoče delati za koristi ljudstva. Notar Pegan najbrže iz tega vzroka ni prišel k seji, ostali tovariši napredni odborniki so pa dali duška temu svojemu prepričanju na drug način pri seji sami. — V občinski zvezi je bilo pri občinski seji sprejetih na novo 16 prosilcev z družinami, skupno 53 oseb. — Naprednjaki se kujajo. Mestno županstvo je poslalo pred sejo vsem trem strankam v občinskem odboru svoje predloge, ki naj bi pospešili složno delovanje občinskega odbora. Predlagalo je, naj bi se vršila predposvetovanja v odsekih, katerih naj bi bilo šest: šolski, gospodarski, stavbinski, zdravstveni, ubožni in policijski. Šolski in stavbinski odsek naj bi imela po 9 članov, ostali po 6. V vsak odsek pošlje vsaka stranka po enako število odbornikov, torej v šolski in stavbinski po 3, v vsakega ostalih odsekov po 2. Ob enem je županstvo naprosilo predsedstvo vsake stranke, naj naznani predlagane odbornike, da jih bodo županstvo predlagalo pri seji. S. L. S. in socialni demokratje so bili s predlogom županstva zadovoljni in naznali, katere odbornike žele v odsekih iz svoje strani. Ker se naprednjaki ne boje sedeti pri seji skupno s S. L. S. in socialnimi demokrati, ni bilo skoro pričakovati, da bi se bali skupnega sodelovanja v odsekih. Pri seji pa so se posebno izkazali. Realčni ravnatelj dr. Stan. Beuk vstane ter v imenu narodno-naprednega kluba predlaga, naj bi se odseki razdelili med posamezne stranke tako, da bo imela vsaka stranka dva odseka, v katerih bodo pristaši samo ene stranke. Kajti narodni naprednjaki ne bodo sedeli v odsekih skupaj s sovražniki! Škoda, da je ta parlamentarni veleum skrit le v idrijskem občinskem odboru, še deželni zbor bo zanj pretesno torišče, kadar spodrine kolega Engelberta Gangl.

i Po čem imajo liberalci skomine? Odbornik dr. Beuk je tudi predlagal, katera odseka se naj odstopita naprednjakom in katera vsakdo lahko ugame, kdor pozna naše liberalce in njih delo. Zahotelo se jim je po stavbinskem in ubožnem odseku. Zidali bi radi čitalnice in škarpe in podobne stvari, pa reveže bi prehranjevali — seveda ne smejo imeti pri teh posvetovanjih nobene kontrole. Predlog Beukov je imel veljati za resnega, a se je razblinil v take pene, ki jih more napraviti le liberalna žajfa. Liberalci so se sami osmešili, da se bolj niso mogli. Morda utegnejo še tisti prav imeti, ki pravijo, da se je odtegnil notar Pegan seji ravno zato, ker so mislili njegovi strankarski tovariši, da se bo on blamiral s tem, da stavi navedeni napredni predlog glede odsekov.

i Kakšen odgovor so dobili naprednjaki, ni težko uganiti. Odbornika Alič in Novak sta povdarjala, da imajo odseki ravno ta namen, da se pripravi pot mirnemu zborovanju v sejah. Sedaj so zastopane v občinskem odboru stranke enako močno, zato je potrebno premišljeno sodelovanje vseh strank v odsekih. Politično naziranje posameznih ostane nedotaknjeno, gre se le za gospodarsko vprašanje v prvi vrsti, v naših gospodarskih se je mogoče sporazumeti. Liberalci ostanejo pri svojih predlogih. Odbornik Kristan pripomni prav primerno: Narodno-napredna stranka ne mara sodelovati v odsekih, ker za delo v prid ljudstva sploh ne mara, ker je nedelovna stranka. Zato volimo v odseke odbornike tistih

strank, ki hočejo delati! Pri glasovanju je bilo za predlog dr. Beukov 11 glasov, proti 18. Naprednjaki predlagajo odmor radi nadaljnjega sklepanja, po katerem izjavijo, da ne sprejmejo nobenega mesta v odsekih. Ta sklep so upoštevali ostali odborniki ter volili v odseke: Šolski: Kristan, Penco, Troha, Vitouš iz S. L. S. in Fr. Alič, Brus, Trpin iz S. D.; gospodarski: Knap, Kosmač, Kristan in Lipušček, Leop. Alič, Jazbar, Uršič; stavbinski: Modrijan, Penco, Vitouš in Leop. Alič, Jazbar, Uršič, Velikajne; zdravstveni: Kavčič, Knap, Kosmač, Troha in Brus, Lipušček, Uršič; ubožni: Kavčič, Kristan, Modrijan in Leop. Alič, Jazbar, Kokelj, Uršič; policijski: Kavčič, Modrijan, Penco, Vitouš in Lipovšček, Trpin, Velikajne. Tako ni v odsekih nobenega naprednjaka.

i Kaj si domišljujejo naprednjaki? Ti morajo tako zaverovani v sebe, da so popolnoma prepričani, da mora v občini vse propasti sedaj, če se oni odtegnejo delovanju pri občinskem gospodarstvu. Bolj splošno pa je nasprotno mnenje, da bo mestna občina tem boljše stala, čim manj se bodo zanj menili liberalci. Sedaj so nastopili pravo pot, morda se bodo poboljšali. Ne-popolno pa bi bilo naše poročilo, če ne bi omenili, da so tudi ljudje, ki pravijo, da so bili liberalni generali proti sodelovanju v odsekih zato, ker vedo, da so jo tako zavozili, da bi utegnili še celo izmed svojih katerega izgubiti, če bi recimo v stavbinskem ali gospodarskem odseku slišal kaj več o delu stranke, h kateri ga prištevajo. Zato sme le med svoje generale. Nekam čudna vloga za nekatere može, kaj ne, Čuk? Delavec — pa tako daleč od delavskih stanov.

i Pri tajni seji je bila večina za prošnjo Marije Bevk, da dobi koncesijo za prodajo jedi, piva, vina, sadjevca, kave, čaja in podobnih stvari. Prostori so vsekakor manj primerni, tega mnenja je tudi okrajno glavarstvo, kar je umljivo.

Najboljši svetilni izvirček

GLANZINE

Post. zav. Fritz Schulz ml. akc. d. r. (Česko). Ustje

GLANZINE da najlepše likano perilo.

Zlata svetilja svetovne razstave Pariz 1900. Zlata svet. Dunaj 1902.

IZVIRNI SINGER „66“

Šivalni stroj 20. stoletja

Kupujte samo v naših prodajalnicah ali od njih agentov!

Singer Co. deln. dr. šivalnih strojev.

Ljubljana Kranj Kočevje Novo mesto
Šv. Petra cesta 4. Glavni trg 53. Glavni trg 79. Veliki trg 88.

Na splošno vprašanje vsako zaželeno pojasnilo; vzorci za vezenje, krpanje in šivanje zastoj in franko.

Bruselj in Buenos Aires 1910: 3 velike nagrade.

R. WOLF MAGDEBURG-BUCKAU

Podružnica na Dunaju: III. Am Heumarkt šte. 21.

Patentni vročeparni lokomobili

z brezventilnim preciznim upravljenjem.

Originalno strojedelstvo Wolf 10-800 k. s.

obratni stroji z najvišjo popolnostjo in dobičkom, za industrijo in poljedelstvo.

3329-26

Dosedaj izdelanih na 720.000 k. s.

Vodne elevatorje

(črpalnice na vrtilo)
za vodnjake kakor tudi črpalnice na vodo za ročni in strojni obrat, motorje na veter, topli zrak, plin, petrolej in bencin izdeluje najceneje 1888

I. K. Rudolf
c. in kr. dvorni založnik v Plzinu.

Priporočamo novo trgovino z manufakturnim blagom

J. CIUHA
preje Jesih & Windischer

Ljubljana
Stari trg št. 1
(prej bazar)
postaja elektr. železnice.

Proda se v Št. Vidu nad Ljubljano

griček

nasproti cerkve s hišico in oralom sveta, s sadnim drevjem in gozdom. Cena 3800 K. Več se izve pri upravi »Slovenca«. 1321 1

Najcenejše

modne površne in spodnje jopice, spodnja krila, telovnike in vsakovrstne druge pletenine, samo iz pristne najfinejše volne, vsakovrstne in najtrpežnejše nogavice, samo lastni izdelki, na drobno in debelo 350/0 pod navadno ceno, priporoča 146

Franc Kos,
mehanična pletilna industrija
v Ljubljani,
Sodna ulica
(blizu just. palače).

200 sežnjev lepih in suhih

bukovih drva

ima na prodaj **Jožef Soefic.** — Več se poizve na Vrhopolju pri Kamniku št. 29. 2163

Teodor Korn

(poprej Henrik Korn)

pokrivač streh in klepar, vpeljalec strelovodov ter instalater vodovodov

Ljubljana, Slomškova ulica 3 in 10 in Poljanska cesta 8.

Priporoča se prečistiti duhovščini za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivač streh z angleškim, francoskim in tuzemskim škrliljem z

asbest-cementnim škrliljem (Eternit) patent Hatschek

z izbočno in ploščnato opeko, lesno-cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kleparska dela v priznani solidni izvršitvi.

Poprave točno in cenó.

Proračuni brezplačno in poštne prosto.

Komptoarist

star 28 let, neoženjen, popolnoma več slovenskega in nemškega jezika, s 5 letno prakso išče primerno službo. Nastop takoj. Pismen naslov: „Sava III“ pošto ležeče Jeruzice-Fužine, Gorenjsko. 2124

Lepo posestvo

s staro, dobro vpeljano gostilno na najlepšem kraju ljubljanske okolice, se iz proste roke prod. 2095
Naslov pove uprava lista.

Trgovina

Pri nizki ceni „ŽARGI“

se nahaja od 22. t. m. dalje nasproti sedajne trgovine. 2189 3-1

Perje za postelje in puh

2587 priporoča po najnižjih cenah 52-1
F. HITI pred Skofijo 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Hiša

se ceno prod. s 6 sobami, 4 kuhinjami in lepim vrtom. Rožna dolina šte. 22 pri Ljubljani nasproti Stanovnika.

Naprodaj je mala hišica

Več se poizve pri tvorničarju sodavice in pokalic na Vrhniki. 2126

Prileten posestnik na deželi z malo gostilno in obrtjo si želi v službo 2076

DOBRO GOSPODINJO

starosti od 40 do 50 let. Ponudbe naj se pošiljajo pod šifro »D. G.« na upravo »Slovenca«.

Brzjavke:
Prometbanka Ljubljana.

C. kr.

priv.

Telefon št. 41.

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, prej J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic.

Štiriarjeva ulica št. 6.

Delniški kapital in reserve 52.000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjižice ter na konto-korent v vsakodnevni vedno ugodni obrestovanjem — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje. 2004

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja.

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsekdar brezplačno.

Modna trgovina Anton Schuster

Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 7, Ljubljana.

Solidno blago.

Nizke cene.

2641

Vzorci poštnine prosijo.

Novosti konfekcije za dame in deklice, bluže, modno blago za dame in gospode, delen, cefir, batist, kreton, platno, šifon, gradl, preproge, zavese, garniture, pleti, šerpe, rute in žepni robci.

Zdravilišče Toplice

na Kranjskem, dolenska železniška postaja Straža-Toplice. Akratov vrelec 38° C. Voda za pijačo in kopanje. Izredno uspešno proti trganju, revmi, ischias, nevralgiji, kožnim in ženskim boleznim. Velike kopeli, separatna kopališča in močvirna kopališča. Bogato urejene sobe za tuje, igralne in družabne sobe. Zdravo podnebje. Gozdov bogata okolica. Dobro in cene restavracije. Sezona od 1. maja do 1. oktobra.

Prospekte in pojasnila daje brezplačno zdraviliška uprava.

1421 S

I. Vecchiet

zlatar v LJUBLJANI, nasproti glavne pošte

priporoča svojo trgovino vsakovrstne

zlatnine

ter precizijskih žepnih ur.

Lastna delavnica

Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerne. — Solidna in rečna postrežba. Popravila točno.

2714

UČENCA

poštenih starišev pod ugodnimi pogoji sprejme v trgovino z mešanim blagom IVAN VABČIČ, Cerklje pri Krškem.

2191 4

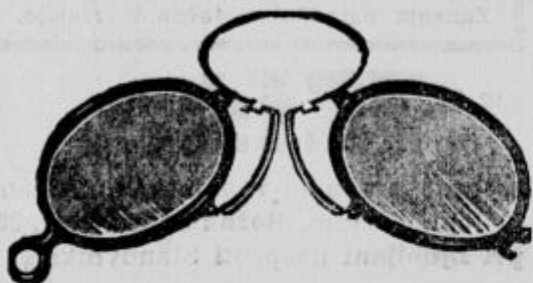
Ivan Kacin

Novi Vodmat 151 pri Ljubljani.

Izdelovalnica harmonijev po najnovejšem ameriškem sistemu. Izdelujejo se harmoniji za cerkve, šole, pevka društva i. t. d.

Sprejemajo se popravila vseh vrst harmonijev, tudi na dom. Na zahtevo se dobijo klavijature za harmonije, orglje in klavirje, potem jeziki za harmonije, piščalke za orglje in strune za klavirje itd.

Cenik gratis in franko.

Izprašan optik

Fr. P. Zajec Ljubljana, Stari trg 26

priporoča veliko zalogo očal, ščipalcev, toplomerjev, barometrov ter vse optične izdelke.

Očala in ščipalci po zdravniškem receptu.

Popravila se izvršujejo dobro in ceno.

Ceniki brezplačno.

971

Prostorna, suha

(Več se izve na Martinovi cesti 32.)

vinska klet

blizu južnega kolodvora transito se odda takoj v najem.

2073

ANTON ŠARC, Ljubljana.

Izdelovanje perila, pralnica in svetlokalnica, električni obrat, priporoča zelo dobro in solidno izdelano perilo po nizkih cenah.

„TETRA“

srjace za gospode v različnih barvah, dobre kakovosti, izborna noša. Posebno priporočljivo za osebe, ki se radi pote in zoper prehlad. Dobi se blago :: in po meri izdelano perilo. ::

1787 (1)

Vzorci so vsakemu na razpolago.

Ingenieur A. Daušek

2155 3

obl. avtor. civilni geometer

Ljubljana, Rimska cesta 9

se priporoča za izvedbo raznih del pri merjenju ter sestavo načrtov in proračunov vseh vrst.

Oblastveno autorizirani in sodno zapriseženi

Ingenieur Ig. Stembov

Ljubljana, Šubičeva ulica 5 Ljubljana

prevzema stavbna vodstva, oddaja strokovna mnenja, izvršuje vse v stavbeno stroko spadajoče načrte, kakor n. pr. za visoke stavbe, vodovode, kanalizacije, ceste, regulacije, parcelacije i. t. d.

365 (35)

Svoj izdelek ostro žgane
strojne, zidne in zarezane strešne

OPEKE

prve vrste
priporoča J. Knez v Ljubljani.

Sprejme tudi zastopnike za razprodajo zarezanih strešnikov.

≡ Stavbeno podjetje in tehniška pisarna ≡
Izdeluje načrte pod najkulantnejšimi pogoji

G. Rumpel, Ing., Dunaj

Filijalka Ljubljana, Milšerjeva ul. št. 7.

508

Zastopnik Ing. R. Podkrajšek

Vodovodi, centralne kurjave, kanalizacije i. t. d.

Dobro rodbinsko kavo

priredi že mali dodatek „pravega Francka“ s kavnim mlinčkom iz tovarne Zagreb. Le vsled svoje nedosežne izdatnosti in svoje neprekošene kakovosti našel je pravi Franck toli priljubljeni sprejem v slehernem gospodinjstvu.

1553 6

IZPELJAVA
vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje čekov, nakaznic in
KREDITNIH PISEM
za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIVIL. BANČNA IN MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA
Akt. kapital: 40.000.000 kron.
Rezervni zakladi: 17.000.000 kron.
Osrednja menjalnica:
„MERCUR“ DUNAJ I., WOLLEILE 1.
Podružnice: Br. Jan, Češka Kamenica, Češka Liza, Brno, Dáchoov, Gablonz, N. Graslitz, Krakov, Litomerice, Moravski Zumberg, Müdling, Meran, Novi Jičín, Plzeň, Praha, Liberec, Dunajsko Novomesto, Cvetava.

NAKUP IN PRODAJA
vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk i. t. d., i. t. d.
Zavarovanja proti izgubi pri zbiranju srečk in vredn. papirjev
Prospekte in cenike premij zastoj in franko.